

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér

Nyitótér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 222.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, március 15.

Szabadság ünnepén.

Volt egy ünnep. A naptár nem mutatta.
Elő nem írta a törvény szava:
Elhozta mégis minden évbe' hiven
Nyiló tavasz első fuvallata.
És akinek szívébe sors kegyéből
Csak egy szemernyi magyar vér jutott:
— Koldus, vagy ur — egyforma hódolattal
Megünnepelte azt a nagy napot.

Virágdisz nem volt. S úgy el voltak rejtve,
Hogy lobogót sem láthatott a szem.
Akik emelték, fű sarjad felettük,
Vagy láncokat zörgetnek csendesen.
De pir gyult minden arcon, tűz a szemben
És lent a szívek titkos rejtekén
Lángok csaptak fel — a magyar szabadság
Legelső, néma emlékünnepe!

... Vidult a táj majd. Bilincsek lehulltak.
Virágok nyiltak szentelt sírokon.
Vélnéd, hogy álom: Volt, aki megértett,
Akinek lelke lelkünkkel rokon.
Magyar népem! Emlékezz nagy szívekről!
Szabadságod megtépett fája nő ...
És nagyra nőhet, — könnyével locsolja,
Ápolja, védi egy királyi nő.

Szól hozzád: — Építs hangyaszorgalommal
És hordj halomra kő után követ.
Légy izmos. Bátor is lehetsz idővel,
Jó férfimunkát győzelem követ.
Múlnak az évek. Felhői a multnak
Már oszladoznak a haza egén.
Jöhet idő: örömmel ünnepelhetsz
Szabadságodnak fényes ünnepén!

S némán sietnek sírjaikba vissza
Cicomás, fényes ünnepség után:
Mig ütni fog a diadalmos óra,
Mikor a végső, döntő, nagy tusán
Láncok szakadnak, sírok zára pattan,
Szózat dübörg át sírok rejtekén:
— Kik vérük minden cseppjét érte adták,
Most jertek ünnepelni, a szabadság
Mámmal teljes, szilaj ünnepén! ...

Kocsán János.

... Teltek az évek. Halványult az emlék.
A sírokat elfedte a moha.
De Március nagy Idusát feledni
Hatvan év óta nem tudtuk — soha!
Lehettünk gyávák, szolgálalkü bölcsek
— Itéljen arról a történelem! —
De nagy időknek diadalmos árnyán
Nem győzhetett soha a korcs jelen.

E szent napon tisztán ragyog a napfény.
Eloszlanak sötétlő fellegek.
S fényes nappal kikelnek sírjaikból
Csodás nagy árnyak, nagy kísértetek.
Nézésük áthat csontokon, veséken,
— Ők kérik számon tőletek, nem én! —
Lelkes beszédek mily érzést takarnak
Az ő nagy napjuk áldott ünnepén?!

... Legyen is ünnep e nap mindörökkön,
Gyermek először azt tanulja meg
S el ne felejtse ifju, férfi: — Unnep
E nap, melyért százezrek vesztenek.
Hogy mind a hány, mátyrok légiója
Kikél sírjából ezen a napon:
A vértenger vaj' nem veszett-e kárba?
A nemzet él-e büszkén, szabadon?

Andrássy fenyegetése.

Suciu János a revízió ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 14.

A Ház mai ülése nem várt érdekességeket hozott. A házszabályrevízió elleni vitában ma egyedül Suciu János borosjenői román nemzetiségi képviselő vett részt, aki figyelemre méltó érveket hozott fel a revízió mai életbeléptetése ellen. Beszéde végén határozati javaslatot nyújtott be, hogy a házszabályrevízió csak az általános választói jogról szóló törvényjavaslat elfogadása után tárgyalassék.

Az ülés többi része interpellációkkal és azokra adott miniszteri válaszokkal telt el. Andrássy megragadta az alkalmat és egy megrendelt interpellációra a tegnapi tüntetések ügyében azzal fenyegetődött, hogy az általános választói jog megszavazása a szociálisták terrorizálása esetén nem fog keresztülmenni.

Návay Lajos elnökölt az ülésen.

Az interpellációs könyvbe egyebek közt Bozóky Árpád az osztrák külügyminiszter nyilatkozatairól, Hencz Károly a szociálisták tüntetéséről, Samrecsányi György az osztrák házról íparról jegyeztek be interpellációkat.

Hammersberg László indítványára elhatározták, hogy az interpellációkra egy órákor térnek át.

Következik a házszabályrevízió.

Mihályi Tivadar a nemzetiségi párt nevében is a leghatározottabban tiltakozik a revízió ellen. Mindenesetre más lenne az álláspontunk, ha ismernék a választói reformról szóló javaslatot, de a jövő népparlament számára a mai osztráyparlament házszabályokat nem készíthet. És a revízió indokolásából ki tűnik, hogy nem várhatunk demokratikus reformot. Foglalkozik ezután a nemzetiségi kérdéssel és polemizál az ebben az ügyben itt elhangzott beszédekkel. Elismeréssel szól azokról, akik a nemzetiségi kérdésben is a megértés politikáját hangoztatták. Attól tart, hogy a többség mindenképpen csalódni fog a revízióban, a nemzetiségi kérdés tekintetében is. Nem fogadja a napirenden lévő javaslatot, hanem csatlakozik Polit határozati javaslatához.

Suciu János hibáztatja, hogy Magyarországon faji politikát üznek, az egyik fajt a másik fölé helyezik. Hosszasan foglalkozik a nemzetiségi kérdéssel, majd beszéde közben szünetet kér.

Szünet után Suciu János folytatja beszédét és reklamálja az általános, tükös, egyenlő választójogot. Felszólítja a Házat, hogy semmiesetre se tárgyalja addig a revíziót, amíg a választási reformról szóló törvényt nem ismeri. Határozati javaslatot nyújt be a javaslat ellen.

Vizy Ferenc azt fejtegeti, hogy a házszabályrevíziót el kell fogadni, ezt követeli a jezan magyar gondolkodás.

Elsők megállapítja ezután a napirendet és javasolja, hogy hétfőn a Ház ne tartson ülést. Lengyel Zoltán hangsúlyosni kívánja, hogy a március tizenötödiki ünnepélyek miatt nem tartanak ülést.

Elnök kijelenti, hogy ez magától értetődik, mire az elnök napirendi indítványát elfogadják.

(Interpellációk.)

Wekerle Sándor miniszterelnök több régebbi interpellációra válaszol. Hodzsa Milán a bányamunkások szakszervezetének feloszlásáról kérdezősködött. A kormány elősegíti a munkások szociális egyesülését, de azt nem engedi, hogy idegen elemek befolyása érvényesüljön és hogy helyi jelentőségű egyesületek általános jelentőséget próbáljanak adni.

Hodzsa Milán nem veszi tudomásul a választ és kijelenti, hogy a miniszterelnök szavának nem hisz.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ez a kijelentés minden parlamenti szokással és illendőséggel ellentétes. A kormány nem dédelgeti a munkaadók érdekeit, ez kiderül az ő most megindított szén-ambíciójából is.

Hodzsa Milán felszólalása után a Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vette.

Wekerle Sándor válaszol ezután Bolics Vatroslán horvát képviselőnek régebbi interpellációjára, amelyben arról panaszkodott, hogy a bródi vámbivatalban magyar nyelvű nyomtatványokat használnak. A vizsgálat kiderítette, hogy ez csak tévedésből történt.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Válaszol ezután Bozóky Árpádnak arra az interpellációjára, amelyben azt kérdezi, miért türi a kormány, hogy magyarul nem tudó horvát képviselőt választanak a Ház jegyzőjévé. Kijelenti, hogy a jegyzőválasztásra a kormánynak semminemű befolyása nincsen.

Azúán válaszol Becsey Károly szegedi képviselő interpellációjára a szegedi kötőgyár hadügyi megrendelése ügyében. Az interpelláció szerinte tévedésen alapul.

A miniszterelnök válaszát a Ház tudomásul veszi.

Molnár Ákos interpellál a londoni magyar kiállítás dolgában. Kérli a kormányt meg-

tett e minden intézkedést, hogy a kiállítás körül a magyar nemzeti szempont kellően ki-domboríttassék.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy a kiállítás magánvállalkozás, de a kormány részt vesz benne. Londoni szaktudósítóját megbizta, hogy a magyar kiállítók érdekeit képviselje.

Bozóky Árpád interpellál ezután Aeronthal külügyminiszternek az osztrák delegációban a tiszti fizetésekről és a legényeégi szold javításáról elhangzott nyilatkozata tárgyában. Az interpellációk, valamint a miniszterelnök válaszát lapunk más helyén közöljük.

Hencz Károly néppárti kérli a belügyminisztert, van-e tudomása azokról a szenvedelmes tüntetésekről, amelyeket március tizenharmadikán Budapest több pontján a szociáldemokrata párt rendezett és amely tüntetéseket a szakszervezetek készítettek elő. Mit szándékozik tenni a belügyminiszter, hogy hasonló tüntetések elő ne fordulhassanak és a főváros nyugalma, lakosságának élet- és vagyon biztonsága megóvassék.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter nyomában válaszol az interpellációra. Sajnos, igaz, hogy a szociáldemokrata párt a megfélemlítő tüntetések terébe lépett. Nagyon csalódik ellenben, ha azt hiszi, hogy a kormányt revolverlövésekkel megfélemlítheti, vagy a képviselőházat csak egy hajszálynira is eltántoríthatja attól az iránytól, amelyben a választói jogot az ország érdekében meg kell csinálni. Mondottam már, hogy olyan reformot tervez, amely a szociáldemokraták előtt is megnyitja a parlamentet. Tart azonban attól, hogy ezt a reformot nem tudja majd keresztülvinni a képviselőházban, ha itt a szociáldemokraták terrorizmussal ellenséges kedvet ébresztenek. Tehát a revolverrel csak maguknak ártanak.

Ami a savargásokat illeti, a kormány a legnagyobb energiával fog eljárni és a személy és vagyonbiztonságot minden eszközzel, a legmesszebb menő eszközök használatával is meg fogja védelmezni. Sajnos, igaz, hogy a szociáldemokraták a szakszervezetekből indultak tüntető újtukra. Ha ez megismétlődne, a kormány az összes szakszervezeteket feloszlátja.

A választ tudomásul vették, a függetlenségi párt viharosan tpsolta a belügyminiszter nyilatkozatát.

A bohózatiró.

Irtá: Jacques Constant.

Bocsásson meg, hogy zavarom, rendőrbiztos ur; de fontos közölni valóm van önnek. Egy büntényről van szó.

Engedje meg, hogy leülhessek, mert ebben a pillanatban még föl vannak ingerelve az idegeim!

Igaz van, rendőrbiztos ur, egészen megfeledkeztem arról, hogy bemutassam magam. Tessék a névjegyem: „Albin Laudon, drámai költő”. Arca mosolyra derül! Látom, hogy nem vagyok egészen ismeretlen ön előtt . . .

Igen. „Helena férje”, „Putifár felesége” szerzője áll ön előtt . . . Igaz van. „Az átvirrasztott éjszakát” is én irtam.

Tréfás műfajok. Darabjaim veszettül pajkosak. A házasságtörések megírásában valóssággal remekeltem. Női alakjaim csinos, apró teremtetűek, szellemesek és okosak, frou frouban van a hajuk s olyan személyek, akik magasra emelik lábukat a színpadon . . . Ennek ellensúlyozására furcsa anyósokat állítok be és megcsalt férjeket. Nem törekszem a finom, kedves mosolyra darabjaimmal, hanem a harsogó kacajra számítom ki a helyzeteket.

Nos, rendőrbiztos ur, én a hypermerész bohózatok írója, Albin Laudon, meggyilkoltam egy embert.

Nem furcsa ez, rendőrbiztos ur? . . . Nyugtalanság fogja el önt . . . Gyanu támad az agyában, hogy meg van-e még a józan eszema . . . Nyugodjék bele kérem, nem vesztettem el az eszemet. Különben is azt hiszem, már tudtára adták a büntényt.

Az áldozat átlótt koponyával nem messze fekszik innét. Rue des Martyrs 25. sz. alatt.

Igen, én öltem meg a színigazgatót. A nagy zavarban sikerült a hátsó lépcsőn lefutnom s most itt vagyok.

Mindenesetre nagyfoku felingerült állapotban követtem el a gyilkosságot, amelynek okátalan rejtélyesnek tűnik föl ön előtt. Pedig ismételtén kijelentem, én lőttem a szegény Girardra, mert szándékom ellenére akart pénzesésre kényszeríteni . . .

De hogy megértse ezt a rejtélyes esetet, vissza kell térnem pályám kezdetére. Öt évvel ezelőtt még segédjegyő voltam. Havi százhusz frankért annyit dolgoztam, mint egy néger rabszolga, de mégis volt annyi időm, hogy időnként verseket küldözgethettem be a lapoknak, amelyek sem jobbák, sem rosszabbak nem voltak, mint a mások versei. Mint a többi poéták, én is irtam egy ötfelvonásos drámát, a „Mazepá“-t, amely az Odeon poros levéltárában van elásva. Eközben egy katonai tárgyú bohózatot irtam „Pomela fegyvergyakorlaton” címmel. A darabot fölolvastam egyik ba-

rátom előtt, akinek a barátnéja az egyik boulevardszínházban szubrett szerepeket játszik. Barátom megígérte, hogy pártfogásába veszi darabomat — ha jogaim felét átruházom rá. Vonakodás nélkül beleegyeztem, hisz akkor még nem láttam a jövő útkaiba. A boulevardszínház igazgatója elfogadta darabomat, amely csakhamar színre is került. Alig ismertem rá, a szövege, párbeszéde ki volt forgatva s végül alig kaptam a jövedelemből valamit, de megismertem a dicsőség mámorát.

Azután egy drámát irtam a Comédie Française számára. Főnököm, aki nem tartotta összegegyeztethetőnek az irodalmi babért a jegyzősegéd munkájával, elbocsátott. Hirtelen megirtam a „Helena férjét”. A sikerre, azt hiszem, emlékszik még, rendőrbiztos ur! Háromszáz előadást ért meg Párisban s külföldre is elkerült a darabom.

A sikerek mellett egy keserű érzés bontakozott ki bennem. Az egész világ azt hitte, hogy egyedül a bohózatírásra születtem s komoly munkát nem tudnék irni.

Vajjon mit szólna a kritika a „Mazepá”-hoz — ez a kérdés izgatott.

A színházigazgatók folyton a nyakamra jártak, hogy irjak számukra bohózatot s én engedtem is kérésüknek, de a szívem a komoly dráma felé vonzott.

A „Mazepá”-t nem tudtam színrehozni s most dühös erővel fogtam ismét a bohózatok írásához. Megirtam a „Putifár feleségét”, óriási sikerem volt. Ekkor irtam meg „A rabszolga-

Arad mellőzése.

Az állami tisztviselők sérelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Az állami tisztviselők kara évek óta jár fórumtól-fórumhoz, hogy a kornak megfelelő fizetési javítást eszközöljön ki. A legfelsőbb tisztviselői kategóriától a legalsóig mind mozgolódik, mind deputációba jár és kérést nyújt. Erélyesebb fellépésüknek köszöni a bírói kar egy része, hogy tegnap a hivatalos lap részben valóra váltotta a kormányok hosszú sorának ígérését. Azonban az állami tisztviselőknek a tavaly életbe léptetett általános fizetésrendezésben nem volt köszönet.

Mint minden bürokratikus munka, mely négy fal közt készül, ez a törvény egyik érdekelt felet sem elégitette ki. A tisztviselők tovább panaszkodnak a kormányra, a kormány pedig továbbkénytelen azzal a gondolattal tisztviselői karát hitegetni, hogy a jó szándék meglebbe az alapos és tökéletes fizetésrendezési munka megalkotására, de hiányzik a pénz. A polgárság, amely részvétellel szemléli a tisztviselői kar létérti küzdelmét, ámulva hallja, hogy megnövekedett terhei dacára még mindig panaszra kell nyitni az állam szolgáinak szájukat.

A fizetésrendezési törvény egyik legsarkalatosabb hibája a lakbereknek minden praktikus érzék nélküli, sablonos kategóriák szerinti kicirkalmazása.

A tényleges és tagadhatatlan viszonyok teljes mellőzésével állapíthatták csak úgy meg a lakbérosztályokat, hogy például Aradot még azon tízennégy város sorából is kihagyják, a melyeknek legalább lakbérpótlékot ad a kormány. Pedig mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, ez a sérelem megesett az aradi állami tisztviselőkhöz.

A tavalyi fizetésrendezés alkalmával, a mikor a lakberek rendezését mellőzte a törvényhozás, az állami tisztviselők azt kérték, hogy a lakásárak óriási emelkedésére való tekintettel valami pótlékkal segítsen rajtuk a kormány, ha már a teljes és megfelelő lakbérosztályozástól, illetve lakbérjárulék emeléstől fázik.

A kormány erre a kérelemre azzal vála-

szolt, hogy négy várost, a melyeknek állami tisztviselői a második lakbérosztályba voltak sorolva, abban a megkülönböztetésben részesítette, hogy ott a tisztviselők az első és második lakbérosztály különbségének felét kapták lakbérpótlékul.

Ezek a városok: Pozsony, Temesvár, Kolozsvár és Kassa. Aradról, amely szintén a második lakbérosztályba van sorolva s amely lakásdrágaság tekintetében azonnal helyt kér magának, szépségesen megfélekedett a kormány.

Az aradi tisztviselők mozgalmát indítottak ennek az érzékeny sérelemnek a megpreparálására. Maga Aradváros törvényhatósági bizottsága feliratot küldött a kormánynak s a maga nevében pártolólág kérte polgárai egy tekintélyes részével éreztetett eme igazságtalanság megszüntetését.

Megjött erre a felelet, de nincs benne köszönet. A kormány ezt a jogtalan mellőzést Aradnak most egy újabb lépésével súlyosította.

A mai nap folyamán az aradi állami tisztviselőkhöz Budapestről az a bizalmas értesítés érkezett le, hogy a kormány az említett négy városon kívül még tíz olyan várost vett fel abba a kategóriába, amelyben az állami tisztviselők lakbérpótlékot is kapnak és bizalmasan értesültek arról is, hogy ezen névsorból Arad város hiányzik.

Hihetetlenül hangzik e híradás! Nem képzelhető el, hogy azt ne tudnák a minisztériumokban, hogy Arad minden tekintetben az ország legdrágább városa. Csak a rosszakarát szüleménye lehet ez a mellőzés, amelyet eddig még hivatalos formában nem erősítettek meg.

Az aradi állami tisztviselők országos egyesületük révén kérnek hiteles információt.

Ha valóban bizonyul ez a híradás, akkor erélyes akció indítanak a mellőzés megállítására.

Nagy tüntetések Budapesten. Budapesti tudósítónk jelenti: A szociálisták tegnapi hatalmas méretű tüntetése a rendőrséget rendkívüli intézkedésekre készítette. Boda Dezső főkapitány referált ma a képviselőházban a belügyminiszternek és Hadik János gróf belügyi államtitkárnak. A holnapi napon állítólag nagyszabású tüntetések lesznek. Március tizenötödikét

nemcsak a polgárság fogja megülni, de részt vesznek az ünnepélyen a nemzetközi szociálisták, a keresztényszociálisták és az újjászervezett szociáldemokraták is. Mivel a rendőrség nagyobb méretű demonstrációktól és összeütközésektől tart, rendkívüli intézkedések történtek és mert a rendőrség létszáma csekély, készenlétebe helyezték az egész helyőrséget. Horvitz Jenő a szociáldemokrata párt titkára ma egy sirlapíró előtt kijelentette, hogy a párt teljesen távol áll a tegnapi történetektől. A tüntetés egészen véletlenül jött, azt sem tudják, honnan indult ki. Ugy látszik, hogy a nép türelmetlensége már oly magas fokra hágott, hogy nem lehet többé annak megnyilvánulásától viszatartani és nem szabad a választói jogra vonatkozó javaslattal késedelmezni. Egyébként szemtanuk vannak arra, hogy az utcán nyugodtan haladó tömeget a rendőrség minden ok nélkül támadta meg. A szociálisták a további teendőket legközelebb megbeszélik és fáradhatatlanul fogják folytatni agitációjukat az általános választói jog érdekében.

A horvát országgyűlést elnapolták.

Botrányok a Saborban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 14.

Már tegnap előre látható volt, hogy a horvát országgyűlést el fogják napolni. Ez ma meg is történt. Az elnök felolvasta a királyi kéziratot, amely bizonytalan időre napolja el a horvát országgyűlést. A magyar kormány így vél segíteni kátyuba rekedt szekerén, noha bizonyos, hogy ez a taktika nem vezet eredményre, csupán a horvát-szerb koalíció malmára hajtja a vizet.

Zágráb-ból jelentik: A horvát országgyűlést ma délelőtt 11 órakor megnyitották. A teremben és a karzatokon a koalíció hívei igen nagy számban foglaltak

nő" című szociális drámát, amelyet egymásután utasítottak vissza a színházak.

— Mi az ördögöt akar ön a komoly drámával? — mondották bosszusan — ön született bohózatíró s minden bohózatát elfogadják, írjon csak minél többet — ezzel biztattak a színházvezetők.

Bántott a dolog szörnyen. Én, aki melanholikus természetű vagyok s a szkeptikus iskolának a híve, mint üresszívű bohóc álljak a világ előtt.

Tehát arra legyek kárhóztatva, hogy a nép nevető idegeit szolgáljam, mint közönséges mesterember, aki a kis újjából rázza ki a bohózatokat?

Ön nevet, rendőrbiztos ur? Azt hiszi, ezek kicsinyes okok, amelyen tulteszi magát minden józan ember? Azt hiszi, hogy a nagy bankók és a siker kielégítettek? Esküszöm önnek, hogy szörnyen szenvedtem.

Eközben fontos cselekmény történt velem. Szerelmes lettem.

Nemrég elvezetett egyik barátom Gabriel Drancyhoz, a költőhöz, aki színházi krónikákat is ír a lapokba. Velem is foglalkozott több ízben s örültem, hogy személyesen is megismerkedhettem vele.

Mondhatom, hogy nem tudta megnyerni a tetszésemet, szemtelenül fölcsapott monokliját, festett szakállát, főnhéjazó beszédmodora, ahogy sem tetszett.

— Uram — szolt hozzám — ön a legitalatosabb műfaj írója. Fogadja részvételemet.

Meglepetve néztem rá, amikor tekintetem egy szép és mosolygó leányfejre esett. Képzelen el egy azurkék szemű olasz nőt, vakító fehér fogsorral. A szép Eveline — így nevezték a lányt — Drancy leánya volt.

Miután az apja kimondotta véleményét, leánya is érthető hűvösen fogadott. Természetesen ezek után a józan ész szerint nem kellett volna többé a küszöbüket átlépnem s a vége az lett mégis, hogy minden fogadó napjukon ott voltam. Később szimpatikusabban fogadott a házigazda s mintha megváltozott volna velem szemben s vele együtt a szép Eveline is. Egyszer, amidőn művészi és irodalmi kérdésekről vitalkortunk, meglepetve kiáltott föl:

— Hát ha ilyen nézetei vannak önnek, miért ír akkor ilyen léha darabokat?

Ettől kezdve még inkább égett bennem a vágy, hogy komoly író váljon belőlem s győzedelmeskedhessem a szép Eveline szíve fölött. Rövid idő múlva meg is kértem apjától a leány kezét.

— Egy bohózatgyároshoz adjam a leányomat? Soha, soha! — mondotta haraggal.

Elmondottam, hogy mennyire szeretem a leányt s hogy csak a kényszerűség vitt a bohózatírásra s több komoly drámát írtam már s hogy egyetlen vágyam hátat fordítani a bohózatírásnak.

— Hozza el a legiobb drámáját — szolt enyhébb hangon. — Ha megnyeri tetszésemet,

magam adom át a „Jövendő színház” igazgatójának, Girardnak. A premier után majd beszélünk az ön kéréséről, egyelőre pedig meg kell ígérnie, hogy nem ír több bohózatot s új írói nevet vesz föl.

Boldogan esőköltam meg az este Drancy kisasszony kezét.

Drancy elolvasta darabomat s rögtön át is adta Girardnak, annyira megnyerte a tetszését. Mily nagy volt azonban Girard meglepetése, amikor néhány hónap múlva beállítottam hozzá s darabom sorsa felől érdeklődtem.

— Mit, ön írta ezt a darabot? . . . Ez egy veres fillért sem hozna nekem. Drancy megint be akar csapni, az egész télen folyton csak drámát adtam s föl is kopott az állam. Ezentúl csak bohózatot fogok előadatni. Számitok is önre . . . Irjon mielőbb egy kasszadarabot! . . .

Természetesen hevesen tiltakoztam ez ellen s végül azzal bocsátott el, hogy fontoljam meg a helyzetet.

Ma reggel, amikor jegyesemmel beszélgettem, Drancy egy újságlapot tartva a kezében, hozzám jött.

— Albin Laudon ur! — kezdte megvető hangon — ön meg fogja érteni, ha arra kérem, adja vissza újból szabadságunkat.

Rémülten pillantottam az újságba, a melyben a következő sorokat olvastam:

— A „Jövendő színház” Albin Laudon ismert bohózatíró egy bohózatával fogja az ideai előadásainak sorozatát megkezdeni.

helyet. Napirend előtt az országos kormány egyik tisztviselője átadja a jegyzőnek az országgyűlést elnapoló királyi leiratot, hogy ezt felolvassa. A képviselők erre óriási lármát kezdenek, összevissza kiáltoznak. Jegyző a zajban nem tudja magát megértetni, úgy hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni. Az ülésnek újból való megnyitása után felolvasták a királyi kéziratot, mire elnök az országgyűlést elnapoltnak jelenti ki. Ennek dacára a képviselők együtt maradnak és egymás ellen a legszennesebb szitkokat szórják. Végre lassan kivonulnak a teremből.

— Le a darabontokkal! Le a magyarokkal! Le Wekerlével és a magyar kormányval! kiáltások hallatszanak.

Mikor a jegyző a mai ülés jegyzőkönyvét olvasni kezdte, *Persics* Starcsevics-párti felrohant hozzá és kirántotta kezéből az okmányt, darabokra tépve azt. A Starcsevics-párt és a koalíció képviselői között heves szóváltás támadt. Mikor a képviselők az utcára értek, a koalícióhoz tartozó képviselőket a tömeg élénk ovációkban részesítette, míg a magyar kormányt és magyarokat szidalmazta. De komoly zavargás nem történt, a rendőrség a legszélesebb intézkedéseket tette, hogy minden zavargásnak elejét vegye.

Másik távirat jelenti: A horvát országgyűlésen a mai ülésen a megnyitás után néhány perccel óriási botrányok között felolvasták a királyi kéziratot, amelylyel a tartománygyűlést bizonyítalan időre elnapolták. A Starcsevics-párti és a koalícióhoz tartozó képviselők a legsértőbb kifejezésekkel illették egymást.

Az országgyűlés mai ülését nagy érdeklődés előzte meg. A képviselők csaknem teljes számban megjelentek. A karzatokat zsúfolásig ellepték az érdeklődők. A tartománygyűlés palotáját rendőrök és csendőrök zárták el, akik csak igazolvánnyal ellátott embereket bocsátanak át a kordonon.

Barsics korelnök féltizenegykor nyitja meg az ülést. A következő pillanatban *Hervics* osztálytanácsos átnyújt neki egy levelet. (Nagy zaj.)

Égre-földre esküdtem, hogy tudomásom sincs az egész delogról, de sajnos, szavaim nem találtak hitelt.

Lóhalálában futottam a színházhoz, de Girard már nem volt ott, innét a lakására rohantam.

— Ön tette közzé ezt a hazug hirt? — kiáltottam rá.

— Természetesen! Kénytelen voltam ilyen fogással élni. Most pedig kérem mielőbb a darabot.

— Ön nyomorult; átadok egy darabot, amelyet a szívem vérével irtam...

— Ugyan már, mit akar ön azzal a darabbal? Hisz a „Rabszolganő” nem is az ön tollából való. [Kivel akarja elhitetni? He... he... he... csak Drancy kegyét akarta vele megnyerni.

— Mit, nem én irtam a darabot?

— Na, na, ne tüzeljen kedves öregem... Mi nagy augurok megvallhatjuk egymásnak az ilyen trükköt, valami szegény ördögtől vásárolta ezt a rossz tákolmányt... Vagy azt gondolja, elhiszem, hogy ön drámát is tud írni? Ravasz fickó ön...

Torkaszakadtából kiabált a jóízű kacagástól s a szemével folyton rámhunyorgatott.

Engem rettenetes düh fogott el. Revolvert ragadtam s iszonyu kéjjel sütöttem rá. Mind a hat töltényt kilőttem... Így történt, rendőrbiztos ur...!

A korelnök: Királyi kézirat érkezett a tartománygyűléshez...

As elnök hangja itt beleveszett az éktelen szivajba.

Pribicsevics: Függeszsek föl az ülést!

Fölkidáltások: Még el sem kezdtük!

Lorkovics: Napoljuk el magunkat saját hatáskörünkben!

Istasics: Nem hallgatunk meg semmit. (A padot veri.)

Tomass: A magyar pandurok leveleit utóljára hallgattuk meg.

Elegovics: Mutassuk meg, hogy férfiak vagyunk! (Elnök csenget.)

A zaj egyre nő. A képviselők egymást szidják és ebben a fülsiketítő lármában olvassa föl az elnök az — elnapoló kéziratot.

Az ülés berekesztése után még hosszú ideig tartott a szitkozódás és egymást érték az izgalmas jelenetek.

Bozóky interpellációja.

Wekerle a tiszti fizetésekről.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 14.

Az osztrák delegációban *Aerenthal* báró közös külügyminiszter minden tagadás dacára egész határozott alakban jelentette ki, hogy a katonatisztek fizetését a májusban összeülő delegációk megfogják szavazni még pedig január elsejéig visszamenő hatálylyal. A függetlenségi pártot rendkívül felizgatta ez a kijelentés, mert a kormány tagjaitól úgy értesültek, hogy a fizetésrendezés nem olyan befejezett tény, mint a hogy a közös kormány tagjai azt hirdetik.

Bozóky Árpád ma kérdést intézett *Wekerle* Sándor miniszterelnökhöz e tárgyban, mert az ellentét a két kormány álláspont között tisztázandó. *Wekerle Aerenthal* nyilatkozatát magán véleménynek mondotta. Az ilyen feleletmár egyszer egy nagy politikai konfliktus kiinduló pontja volt. Az előkelő idegenek magánvéleménye már sok főfájást okoztak a magyar kormányférfiaknak.

Kiváncsian várja a magyar közvélemény a miniszterelnöki válasz bécsi hatását.

A tiszti fizetések.

Bozóky Árpád interpellációja a következőképp hangzik:

Interpelláció: a magyar királyi miniszterelnök urhoz, a közös külügyminiszter urnak, az osztrák delegáció hadügyi albizottságában a tiszti fizetések felemeléséről mondott nyilatkozata tárgyában.

1. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy az osztrák delegáció hadügyi albizottságának 1908. március tizedikén tartott ülésében a közös külügyminiszter ur a következő, a hadügyi albizottság határozatába szószerint is fölvetett nyilatkozatot tette:

„A közös kormány, mint eddig, úgy ezentul is változatlanul ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a legközelebbi delegációk május végével üljenek össze. Fáradozásait a gróf *Latour* és *Schraffl* delegátusok javasolata értelmében teljes erélylyel folytatni fogja és ragaszkodni fog ahhoz, hogy a tiszti fizetés és legénységi illetmények emelésére szükséges költségvetési tétel a május végével összeülő delegáció elé terjesztendő

költségelőirányzatba fölvétessek. Ragaszkodni fog ahhoz is, hogy a szándékolt fizetésemelés az 1908. évre visszánatólag történjék és e célból póthitelt fog kérni az 1908. évre megszavazott költségvetéshez. A közös kormány újra hangoztatja, hogy e kérdésnek általánosan elismert és igen aktuális jelentősége van és hogy mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy a kérdést kielégítő megoldáshoz közelebb vigye és pedig anélkül, hogy más katonai kérdésekkel azt összeköttesse hozza.”

2. Ha a fenti nyilatkozatról a miniszterelnök urnak tudomása van, hajlandó-e a Házat tájékoztatni az iránt, hogy a külügyminiszter ur kérdéses nyilatkozata szószerint vagy csak lényegében a miniszter ur előzetes jóváhagyásával történt-e?

3. Ha a kérdéses nyilatkozat előzetes jóváhagyás nélkül történt, hajlandó-e a miniszterelnök ur tájékoztatni a Házat az iránt, hogy utólag magáévá tette-e, avagy magáévá teszi-e a külügyminiszter ur fent idézett nyilatkozatát?

4. Tekintettel arra, hogy az átmeneti kormányzás alapfeltételül a katonai kérdések tárgyában a státus kvó fentartása köttetett ki, minélfogva az átmeneti idő alatt a nemzetre az eddigieknél nagyobb katonai terhek nem róhatók sem pénzben, sem ujoncokban: megengedhetőnek tartja-e a miniszterelnök ur a tiszti fizetések felemelését az átmeneti korszakban is?

5. Megengedhetőnek tartja-e a miniszterelnök ur a tiszti fizetéseknek az átmeneti idő alatt való felemelését még az esetben is, ha a magyar nemzetnek a magyar vezényszó behozatala iránt megnyilatkozott akarata egyidejűleg nem teljesítettik?

6. Tekintettel arra, hogy a magyar kormány vállalt és kötelezett programja, meg a külügyminiszter ur nyilatkozata között éles ellentét van: megengedhetőnek tartja-e a miniszterelnök ur, hogy a külügyminiszter ur ezen, a magyar nemzet akaratával szemben elfoglalt álláspontja dacára is, állásában továbbra is megmaradjon?

Az interpellációra *Wekerle* Sándor miniszterelnök így válaszolt:

— A külügyminiszter és a hadügyminiszter csakugyan kijelentették, hogy mindent elfognak követni a tiszti fizetések emelésére. Ők, mint minden államférfiu, jogosítva voltak egyéni nézetüket kifejezteni és működésük irányát megjelölni. A mi álláspontunk az, hogy a magyar kormány eddig a tiszti fizetések dolgában állást nem foglalt. Tárgyalások már voltak, de megállapodás még nem jött létre. A legénység zsoldjának emeléséről még tárgyalás sem volt. A képviselőház meg lehet győződve róla, hogy mihelyt megállapodás lesz, a kormány azonnal meg fogja tenni nyilatkozatát.

A Ház a választ tudomásul vette.

Antiszemitismus a folyosón.

Ma délelőtt megjelent a képviselőházban *Boda* Dezső, a fővárosi államrendőrség kapitánya és először *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszternek, azután *Hadik* János gróf belügyi államtitkárnak jelentést tett a tegnapi tüntetésekről és azon intézkedésekről, amelyek a jövőre nézve történtek.

Élénk vita folyt a tegnapi munkás-tüntetésekről a folyosón. Kormánypárti képviselők vitatkoztak és egyikük megjegyezte:

— *A tegnap esti tüntetést a zsidók csinálták.*

— Igen, a zsidók, mondotta egy másik. Véletlenül arra ment *Wekerle* miniszterelnök és meghallva a vitatkozást, így szólt:

— *Ne beszéljétek ilyen bolondságot.* Abból, hogy a rendőrség letartóztatott néhány zsidó embert, nem lehet ilyen helytelen következtetéseket vonni. A tegnapi esti tüntetést a munkásság csinálta. Ilyen esetben nem lehet, de nem is kell a tetteseket keresni.

Egy kis szenzáció.

Érdekes politikai pikantéria jutott ma nyilvánosságra, amely híven jellemzi a függetlenségi párt kebelében dúló egyenetlenkedést.

Az elmúlt napokban, amikor a párt ellenzéki elemei oly hevesen léptek fel és a frondőrök javában működtek, az elégedetlenek egy csoportja felkereste *Kossuth* Ferencet és azt az ötletüket adták elő, hogy a kereskedelemügyi minisztériumot szét kellene választani és *Kossuth* munkájának megkönnyítésére egy külön vasuti minisztériumot kellene felállítani.

Kossuth rendkívül kínosan érintette ez a kívánság és haragosan válaszolt:

— Csodálatos, amikor az egész világ elismeri, hogy a vasuti adminisztráció terén szakértő vagyok, épen ezt a munkakört akarjátok elvenni tőlem, amelyhez legjobban értek.

A csoport tagjai leforrázva távoztak és a pártban az eset kínos feltűnést keltett. Érthető okokból eddig titkolták az ügyet, ma azonban már szélteben beszéltek a folyosón.

A chilei vérfürdő.

Tömeges mézszárlás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14

Tegnap egy rövid távirat azt jelentette, hogy *Iquequen*, Chile köztársaságában a katonák 2500 sztrájkoló bányamunkást agyonlőttek. A mai nap folyamán erről a vérfürdőről a következő részletesebb távirati tudósítás érkezett:

Iquique város a chilei salétromterület főhelye, mely a Csendes-Oceán partján fekszik. A városból egy külön „salétromvasut” vezet a nagy kiterjedésű bányákhoz. Az utóbbi hetekben már többször volt véres összeütközés a katonaság és a sztrájkoló salétrombányászok között. Néhány nap előtt a bányaterületről mintegy tízezer munkás jött a városba, ahol olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy a kereskedők azonnal bezárták üzletüket és a lakosság nem mert az utcára menni. A sztrájkoló munkások nagy csapatokban járták be a várost és több helyen fosztogatni kezdtek. Ekkor a város kormányzója a kikötőben horgonyzó hadihajókról gépágyakat hozatott és azokat a város főterén állíttatta fel. Együttal mintegy háromezer főnyi, jól fölfegyverzett katonaságot vont össze a környékről. A sztrájkoló bányamunkások, mintegy tízezeren, éppen a főtéren levő kormányzói palota megostromlására indultak. A kormányzó csapatának élén előbök állott és a vezetőket szép szóval kérte, hogy hagyják el a várost és menjenek vissza a qányákba.

A vezetők azt felelték, hogy amíg követeléseiket nem teljesítik, nem mozdulnak egy lépést sem. Minthogy pedig a város egyes részeit a sztrájkolók már fosztogatni kezdték, a kormányzó a csapatoknak azonnal parancsot adott az előnyomulásra. Egyidejűleg akcióba lépett a tűzértség is, mely a gépágyakkal példátlan mézszárlást vitt végbe a zombáló munkások között. A katonaság ezalatt folyton sortűzetet adott. A tömeg erre a nagy erő kifejtésre futásnak eredt. A csapatok a várost néhány óra alatt teljesen megszüntették a sztrájkolóktól, akik mintegy kétezeröttszáz halottat hagytak a csataterén. A gépfegyverek iszonyu pusztítást vittek végbe a sztrájkolók soraiban. A sebesültek száma is megközelíti a kétezeret.

A várost most is nagyszámu katonaság tartja megszállva.

Fognak a házasságok.

(Az aradi anyakönyvvezetői hivatal előtt az utóbbi három vasárnapon csak néhány pár jelentkezett házasságkötés céljából. Ha ez sokáig így tart, nem lehetetlen, hogy az anyakönyvvezetők érdekében az állam sürgős intézkedéseket tesz. Akkor nem lesznek ritkák az anyakönyvi hivatalokban az alábbi jelenetek.)

Az anyakönyvvezető: (Kinéz az ablakon és meglát egy sétáló fiatalembert, meg egy leányt (A segédjéhez): Izé, legyen szives küldje be a házassági toloncosztályi rendőrpárancsnokot. De sürgősen!

A parancsnok: (Belép.) Parancsol, anyakönyvvezető ur?

Az anyakönyvvezető: Nézze, ott lent sétál az a fiatalember, meg az a leány. Toloncolja fel őket hozzám. De gyorsan!

A parancsnok: Azonnal! (Két perc múlva a rendőrök felepelik a kapálódzó párt.) Itt vannak.

Az anyakönyvvezető: (Nyájasan.) Értem. Önök házasodni akarnak. Azt akarják, hogy összekössem magukat. Nagyon helyes, fiatalember, a hazának polgárokra van szüksége. Az összeköttetést azonnal megkezdjük. Parancsnok ur, közzétesse meg a boldog párt!

A fiatalember: (Rug, kapál, de azért össze kötözik.) De kérem, ez . . . ez valóságos erőszak! Tiltakozom!

Az anyakönyvvezető: (Borzasztó nyájasan.) Értem. Ön resteli, hogy lelepleztük. Nézze, kis hamis, hiszen a szerelem nem szégyen! Szóval ön szereti a kisasszonyt?

A fiatalember: Szereti a fene!

Az anyakönyvvezető: Értem Szóval imádja. És ön, kedves nagysád?

A leány: Nekem ugyan nem kell az ilyen udvariatián fráter! Szózza be!

Az anyakönyvvezető: (Barátságosan mosolyog.) Értem. Tehát lépjenek ide. Igazán örömemre szolgál, hogy ilyen nagy szerelemmel vannak egymás iránt!

A fiatalember: (Ordít.) Maga izé! Maga még a Bali kezére fog kerülni!

Az anyakönyvvezető: Értem. Inkább Bali, mint egy szélsőbali, vagy Ugronpárti. Különben mondhatom önnek, fiatalember, hogy önagysága jó párti. Tehát rendben vagyunk! Irják alá a jegyzőkönyvet!

A leány) Nem tudok írni!

A fiatalember)

Az anyakönyvvezető: Értem! Parancsnok ur, nyomja a boldog pár kezébe a tollat és csináljon ide egy-egy keresztet. (Megtörténik.) És most a házasságot megkötöttnek nyilvánítom. Ajánlom magam!

(A rendőrök kidobják a fiatal házasságokat)

Az anyakönyvvezető (utánuk kiált): Ja igaz! Gratulálók!

Párisi farsangból — Londonba.

London, március 10.

Itt a Mardi Gras és evvel érkezett a párisi farsang első napja. Már délután egy órakor roppant néptömeg hullámszik fel és alá a boulevardokon a Madeline-től a Bastille-ig és várja a felvonulandó farsangi menetet. Közben is férfiruhás nők és szoknyás férfiak a várt sült galamb helyett konfetti lövegeket röpitenek a nagyon elbáméskodók szájába.

Ugyanekkor kezdenek érkezni a Place du Pantheonra Páris összes diákjai által rendezett „cavalcade” szereplői. Az egyetem facultásai, a különböző főiskolák mind képviselve vannak. A festői menetet egy szakasz díszbe öltözött „Garde republicain” nyitja meg, mindjárt utánuk egy hatalmas, kitünően utánzó fekete sertés, mint a P. C. N. fakultás képviselője, mely kezdőbetűk t. i. „Petit cochon noir”-ra is magyarázhatók. A szépművészeti iskola hallgatói egy óriás palettát visznek, melyen egy ruháit jó részben otthon felejtett, de szép hölgy nyugszik. Az állatorvosi főiskola kocsiján hatalmas fauteuil van, melyben beteg ló ül, egy diák által gyógyítva. A fogászok jelképe, egy félelmetes gyökerekkel ellátott zápfog után, következik a Cavalcade clouja, az „Ecole coloniale” (Keleti akadémia.) Itt látjuk Abd el Azízt háremével, melyet német katona őriz és az ellenséges szultánt, Moulai Hafidot büszkén lovagolva két sánta marocói által vont papirágyu és két harcias amazonból álló hadserege közepette. A jogi facultás koporsóba helyezett guillotinet visz, hogy eltemesse a halálbüntetést. Itt látjuk a facultás fekete taláros professoraitis, többnyire igen ügyesen utánozva.

A diákok legkedveltebb mulatságát képezi az utat mindkét oldalról ellepő nézősereg fiatal hölgytagjainak meghívása a menetbe. Ez nem megy minden akadály nélkül, amennyiben a mamák és nénik élénken tiltakoznak a valóságos leányrablás ellen, a gyöngéd női kezek számlálatlanul osztogatják a pofonokat, de végre is engedve az erőszaknak és karonfogva a „beret”-es (diáksapka) ifjaktól, együtt éneklük velük a Fallières Clemenceau és Lepine-ről szóló közkedvelt gonydalokat.

Eközben a föld kerekességéről szóló mese bebizonyosodik és így a menet visszaér kiinduló pontjára, a Place du Pantheonra. A paletta, a beteg faló, a gyászfényolos guillotine mind belerepül a rögtönzött áldozati tűzbe, melyet összefogódzva táncol körül a zajos diáksereg, míg csak a szitálni kezdő eső be nem végzi tüzőltői szerepét.

Sötétedik . . . Vig csoportok vonulnak a Montmartre mulató vendéglőibe, hogy pezsgős vacsorával ünnepeljék meg a farsang megérkezését . . . Párisban este van . . .

Még egy utolsó pillantás a boulevardokon hemzsegő tömegre, s megérkezem a Gare St. Lazare-hoz.

Az express, mely hivatta van, hogy Dieppe-be szállítson, már ott füstölög. Három órai rohanás után a francia határra érzem és haladéktalanul felmászok a hajóra, mely New-Haven felé indul. A tenger dühöngött és erősen követelte, ami az övé, úgy, hogy sokan nem is merték tőle megtagadni. Én törve bár, de fogyva nem, érkeztem meg Albion földjére.

Miután az angol zöldeknek sikerült a holmimat össze-vissza zavarni és minden dobozt kinyitni, kivéve azt, amelyikben szivarok voltak, tovább robogtam az egyesült brittek metropolisába! — Itt vagyok . . . Borotvált, hideg képű férfiak, hosszú, sovány nők sietnek a „business”-re . . . A ködös reggel csak homályosan emelkedik ki a háztűmkelegetől, London

szive, a City, a Tower számos tornyával és a trafalgári hős hatalmas emléke a „Nelson Memorial. — Milyen különbség a zajos párisi élet után a csendes, flegmatikus London... A Louxembourg és a Tuillériák kertje kedves kis szobraival és a beláthatatlan pusztá Hyde Park...

A házakat az utca járdájától körülzárt széles árok választja el, melynek közepén keramit hid vezet a mindig zárt főbejárathoz. Onkéntelenül is vizet képzeltem az árokba és felvonó láncot a hidra és előttem állott a szó szoros értelmében az angol polgár egyéni szabadságának gyönyöre alapköve: „My house is my castle“...

Majd megszólalnak a hatalmas St. Paul's lathedral különböző hangu harangjai, áhitatos melódia harmóniájába olvadva össze...

Londonban dél van...

Lészay Béla.

Az új Ósbuda.

Nagy mulatóhely a fővárosban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, március 14.

Budapestnek világhírű, illetve hírhedt mulatóhelye, az Óbudavára, az állatkert válságának lett áldozata. A főváros nyári életének e-gyans színhelye megszűnt, mert a tanács nem hosszabbította meg a tulajdonos igazgató szerződését. Szétszedték a kasirozott faakat, elhordták a zenepavillont, ahol Bacho karmester, a honvédeknek élén messze földön híres hangversenyelt rendezte. A vörös malom pependekli vitorlát egy öreg szolga elvitte haza begyújtani, anélkül, hogy egy pillanatra is eszébe jutott volna, hogy benn a Molin Rougeban mennyi bankifju és éjjeli alak sorsát és szívet taposták szét apró női lábak. Óbudavárának tündéri világossága helyébe egy kopár terület sötét rutsága lépett.

Pedig mennyire illett ez a Potemkin város ami gyönyörűsége fővárosunkba. Szomszédságában a műállatok tanyája, a mesterséges állatkert, ahol Krausz bácsi éjjel tizenegy órakor még kettőt bödült a Wampetics felé s odalépett a gorilla ketrecéhez, ajtaját kinyitva így szólott órájára nézve:

— Schwarcz, már éjféltre jár az idő, mehet haza.

A főváros lakossága sajnálta a lelkiületnek kongruens egyetlen nyári mulatóhelyét, mely Budapest idegen forgalmát hatásosan növelte s mely a Budapesten nyaraló családoknak valóságos oászsául szolgált.

Mint budapesti tudósítónk jelenti, Óbudavára újra élet hamvaiból.

Meglepett ugyan Budapest az a csodaszamba menő dolog, hogy száz és száz aláírásal ellátott levelekben kérték Friedmann Adolf igazgatót, hogy teremtsen Budapesten egy új Óbudát. A fővárosi hatóságoknak egyik-másik kimagasló alakja is kifejezte azon óhaját Friedmann előtt, hogy Budapest fejlődése szempontjából mulhatatlanul szükséges egy nagyszabású és tisztességesen vezetett nyári mulatóhely.

Friedmann Adolf erre az ösztönzésre öszszevásárolt egy óriási telekkomplexumot a Hermina-uton a 61. számtól kezdődőleg a villamosnak a Müszinkörnél lévő megállóhelye előtt. Ez a terület tehát éppen a régi Ósbuda mögött fekszik, a közönséget tehát nem kell új helyre szoktatni. Az építkezések oly hatalmas arányokban folynak, — 8000 munkás tesz ott egygyé éjet és napot — hogy már májusban biztosan meg is nyílik „Amerikai Park Óbudavára“ címen. Kolosszális kőépületek lesznek, melyekben a világ legelső artistái lépnek fel,

mert Friedmannnak három megbízottja jár-kel már tél óta világszerte, szerződések kötése céljából.

A komoly művészetnek is nyit teret az új mulatóhely. Nagy nyári színház épül benne, melyben a legjobb operette írók darabjai kerülnek bemutatásra.

A világ összes mulatóhelyeinek bevált attrakciói sorra kerülnek az új tündérországban, mely a fővárosba ránduló idegeneknek is gyorsan megkedvelt szórakozó helye lesz.

A nap furcsaságai.

*

Nagy Sándor mint helyszerző.

Arad, március 14.

Tudvalevő, hogy az országgyűlési képviselőket halomszámra árasztják el kerületükből a legkülönfélébb kérvényekkel és megbizásokkal. Az egyik kérvényező lámpagyújtogatónak készül a fővárosba, a másik utcaseprői „állás“-ra aspirál, a harmadiknak trafik-baja van és így tovább, ad infinitum. E tarka levélhalmazból azonban messze kimagaslik az a két anziksz-kártya, melyet egy vidéki ambiciózus szakácsné küldött a nagykerület képviselőjének, a bohémlelkű Nagy Sándornak.

Az esetet maga Nagy Sándor képviselő adta elő a szerdai közgyűlésen a terem jobb sarkába húzódva s ahova inkább szórakozni, mint tanácskozni jár. A képviselő azzal kezdte mulatót elbeszélését, hogy kabátja belső zsebéből egy rikitós színű, cifra anziksz-kártyát vett elő, melyen ákombakomban betűkkel szószerint a következő sorok olvashatók:

„nacsákos ur ha Emlézik 2 ve Novemperben a zítányi Méltóságégnál e t Vacsorara Tettzet mondani El utazásnál Mi kor 4 Korona Tettzett ani Na Zakácsné Maga főzés Kiráj Asz talára való én most el menni Zítányi Méltóságégtol Mert ók lom Bomba utaz ha lehet kirem szípen Nekem kirájnál Várban ha van pesten vagy más Hol pest:n Nem muszáj kirájnál Helyet szerezni mert nacsákos ur sok Nagy uragnál salad ismer Hol geresneg Zakácsné de kirem sakk pudabesten hejet keresni Mert bécspe Nem mehet kirájhoz Mert nem akar bécspe dalalkozni roz Urával krajcssek johannal ki mintig megverte Engem Azér elvált unk ó bécspe szolgál március 1-re kirem Hejet szerezni Mer akor Elmegy inen kezit csók olja nacsákos ur kirem levelben izeni gyorsan Mi van uj hejel Vreccák Anna Zakácsné nagyjak február 10.“

— Hát aztán miként intéztél el ezt az ügyet? — kérdezték a képviselőtől a körülállók.

— Hát csak úgy — válaszolta a képviselő — hogy ilyen forma levelet irtam neki:

„Kedves szakácsné! A király ó felsége most Bécsben van, s mostanában nem is jön Budapestre. A nagyurak is Bécsben vannak, mert az ugynevezett delegáció ott tartja tanácskozásait. Budapesten tehát nincs semmi kilátás alkalmas hely elnyerésére. Mit tegyek? Irjak Bécsbe?“

A levél elment, s én egy hétig nem kaptam választ. Már féltem, hogy Vreccák Anna egyszer csak személyesen kopogtat be lakásomra De a jó sors megkimélt ettől, s tegnap egy másik anziksz-kártyát hozott, melyen lakonikus rövidséggel csupán ez az egy sor olvasható:

— Göszönöm nem megy Bécspe inkab Bokolba V. Anna.

Bzzel azt hiszem — mondta Nagy Sándor — hogy a köztem és Vreccák Anna közt fölmerült helyszerzési affért a lovagiasság szabályai szerint elintéztetnek tekinthetem.

Egy sziniiskola botránya.

Szerelmesek találkozóhelye.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 14.

Komoly színészkörökben már régóta mozgalmat akartak indítani a fővárosi magán sziniiskolák ellen, amelyekben nem a művészetet ápolják és a növendékeket nem a színi pályára készítik elő, hanem az iskolát közönséges találkozóhelyé süllyesztik. Az a tárgyalás, amely néhány nappal ezelőtt a budapesti VIII—X. kerületi járásbírótság előtt folyt le, szomorúan igazolja a sziniiskolák erkölcsstelen üzemeltet. Az ügy részletei csak most kerültek nyilvánosságra, mivel a tárgyalást zárt ajtókat mögött tartották meg.

A Solymosi-féle sziniiskoláról van szó, a melynek igazgatója ezelőtt Solymosi Elek volt, jelenleg pedig Pálfi Nina. Az iskola botránya egy polgári per kapcsán derült ki. Pálfi Nina ugyanis beperelte Molnár Sámuel fővárosi vendéglőst ötszáz korona erejéig. Követelését onnan származtatta, hogy a vendéglős beíratta leányát a sziniiskolába és ezer korona tandíjban állapodtak meg.

Molnár a tanév elején az első részletet, ötszáz koronát lefizette, mivel azonban leányát kénytelen volt az iskolában uralkodó botrányos állapotok miatt az iskolából kivenni, nem volt hajlandó a hátralévő ötszáz koronát megfizetni. A vendéglős a tárgyaláson azzal védekezett, hogy az igazgatóval a tanév elején abban állapodtak meg, hogy ő csak akkor tartozik a második részletet megfizetni, ha leánya sikeresen levezgázott. A tárgyalás Balás bíró előtt folyt le.

Molnár a tárgyalás folyamán borzasztó állapotokról rántotta le a leplet. Elmondotta, hogy Pálfi Nina iskolájában a legerkölcsstelenebb üzelmek folynak és hogy minden tisztességes családnak óvskodnia kell attól, hogy gyermekét ebbe az iskolába adja. A növendékek egyrésze rendőri felügyelet alatt áll, a másik része pedig kiképzésben részesül, amennyiben az iskola vezetősége a szerelmi pályára tanítja ki őket.

Azoknak a leányoknak pedig, akik gazdag barátok oldalán jelentek meg, vagy hajlandók voltak ilyeneket elfogadni, tandíjat egyáltalán nem kellett fizetni, míg azoktól, akik erre nem voltak kaphatók, magas tandíjat kértek.

Az iskolában hetenként „vizgák“ voltak, de éppen nem a célból, hogy a növendékek a heti tananyagról számot adjanak, mert előadásokat a legrikább esetben tartottak. Ezekre az ugynevezett vizgákra nem a hallgatók szülőit és hozzátartozóit hitták meg, hanem a flatalabb arisztokrata gárdát és a lipótvárosi „ifjúság számottevő alakjait, akikkel az igazgató nagyon bizalmas és barátságos lábon állott. Pálfi Nina a szerelmi közvetítő szerepét játszotta az előkelő fiatalok és leány-növendékek között, természetesen busás honorárium fejében.

Érdekes, hogy abban a házban, amelyben a sziniiskola helyisége van, egy rendőrileg bejelentett kerítőnő is lakik, aki állandó összeköttetésben állott Pálfi Ninával és együttesen ülték aljas mesterségüket.

A bíróság számos tanút hallgatott ki az intézet volt és jelenlegi növendékek közül, akik egyértelműleg megerősítették Molnár Samu vádjait. Itélethozatalra még nem került a sor, de az ügy révén kipattant borzasztó üzelmek a főváros színi körökben nagy felháborodást keltenek. Mozgalom indult meg, hogy úgy Pálfi Nina intézetét, mint a többi hasonló célból fenálló sziniiskolákat hatóságilag bezárják.

A dzsiu-dzsicu Aradon.

A mi minden bajra ír:
Azt tanítja Vladimír,
És az ügyszó más se köll,
Csak egy bátor jó ököl;
Egyszerű kis tudomány,
Megtanulja ifju, lány,
Csecsemő és görbe agg,
Demokrata és lovag;
Az előnye szertelen:
— A japán önvédelem.

A mióta itt a mester,
Dzsi-dzsicuzni ki se restel;
Ellenség vagy jóbarát
Ezzel önvédi magát.
Dzsi-dzsicuznak engem, téged,
Ffizető a rossz vendéget,
A rendőr a máltség-kofát,
Borbély a borostás pofát,
A konflis a szegény pasast,
Ki borraivalót elmulaszt.

És mint egy ócska könnyű lécezt:
A portás a konyakvigécezt,
Bukott diák a tanarat,
S ha néhány hétig így marad:
Nem lesz egyéb egész Arad
Csak kék folt, s szürke daganat,
S a lapok csupa harcról irnak,
Ó, hála legyen Wladimírnek!

Színek a kabaréból.

Nyárai Antal és a többiek.

Budapest, március 14.

Szeretem ezt a fővárost. Szeretem, mert erős, akaratos, ifju. Forró és eleven. A levegőben, az utcáján hullámszik az élet. A szép, a gyönyörű élet. Jaj de sajnálom én azokat, akik a halálnak, a meghalásnak, a meghalásnak a prófétái. Akik azt mondják, hogy az embernek nem jó, nem kell megszületnie. Azt kell hinnem, hogy nekik semmit sem adott az élet, azért szidják őket úgy az életet. Leopardi is mindig keserű volt a halála után kiderült róla, hogy életében sohasem csókolt nőt... Szegény...

A feminizmus nagyon aktuális itt ma-napság. A feminizmus, amely azt hirdeti, hogy korlátozni kell a születések számát. Sőt a héten bevonultak a képviselőházba is — mint küldöttség. Az emberek sajnálták őket Nelly Russel-ért s erre ők — hogy bebizonyítsák, meanyire nem törődnek vele, vajjon a nők akarják-e hát azt, amit ők — csak azért is bementek a képviselőházba. Pedig az igazi nők egyre hangosabban kiabálják:

— Nekünk nem kell ez a feminizmus. Nekünk nem kell választói jog. Mi nem kérünk ebből. Mi anyák akarunk lenni, mi kőömbek akarunk lenni a hivatásos szeretkezőknél. Mi nemcsak meddő szeretők, hanem hitvesek is akarunk maradni. Mi jól érezzük magunkat politikai jogok nélkül. Egyelőre intelligens táborra van szükség. Egyelőre a gólyamesék, a tudatlanság és hasonló dolgok alól kell fölszabadulni. Mi nem akarunk az utcáról egyenesen az emeleti ablakon át a lakásba ugrálni, mert ez lehetetlen. Használjuk csak a lépcsőt.

De a feministák nem törődnek semmivel. Csak mennek tovább vakon a maguk bizonytalan útján. Mi pedig menjünk valami kellemesebb helyre, például a kabaréba. — Budapest számos és számtalan kabaréi közül a legelőkelőbbek egyike a Modern-színház az Andrassy uton. Milyen jó ebben az intím, modern izléssel berendezett, fényes helyiségbe menekülni ezeken az esős tavaszi estéken. Ugy negyed 10 óra felé kezd bevonulni a publikum. A

fényes toálettekbe öltözött nők és fekete ruhás férfiak egyre gyűlnek. Ellenbe a pazar villágításu termekben a hangulat meglehetősen nyomott. De lehúzzák a lámpákat és a függöny elé lép Palásthy Marcell, a kabaré szelleme, mindig vidám konferenciéje. Oly otthonosan és ügyesen cseveg, a közbeszólásokra oly ötletesen és talpra-cséten, de mindig izléssel vág vissza, hogy a közönség lassan-lassan elfelejti, hol van. Otthoni bizalmas körben érzi magát, és kedélyes lesz. A konferencié helyzete pedig a legnehezebb, neki kell a többiek sikerét megcsinálnia.

Mikor Palásthy, a hangulatot fölmelegítve, eltűnik, a függöny szétválnak. Megjelennek a színpadon egymásután a szereplők a vigabbnál vigabo magánszámokkal. A Modern színház két talentumos erőssége persze Medgyaszai Vilma és Nyárai Antal. Medgyaszai egyike Budapest legérdekesebb nőinek. Ő a ma. A perverziségre hajló túlfinomultság, a legkisebb benyomásra reagáló ideg, az elismerést követelő intellektuális. Bármit adjon elő, ezek a kiváló tulajdonságai érvényesülnek és amellől végtelenül bájos és igaz.

... Bejön. Lépi a nagy bársonyszékbe. A villamos körték halvány fényt vetnek földetlen vállára. A zene szívbekapó dallamokkal kíséri szavait. S ő egy verset mond el a haldokló, megbeteg leányról, aki reménykedve, vágyva kapaszkodik az életbe. Ábrándozik a tavaszról, a kék égről, a virágos platánokról, — amelyek alatt az első szerelmes csókot kapta — és amit majd újra fölvesz, az ő fehér batizstruhájáról. S midőn kedvesét sirni látja, szívébe nyitlik a kegyetlen valóság, hátracsuklik a feje, a színpad elsötétül és csak egy megmerevedett hófehér arc és nyak látszik. ... Egy percig a fájdalom rebbent meg sőtét szánját a vidámság fehér helyiségében. De csak egy percig.

Most jön Nyárai, az örök bohém, az örök derű. Aki az egyik percben nevetett, a másikban megríkat, anyjira uralkodik az érzelmeink. A pajkos grizettek című bohém képen a rózsaszínű feső: Zűlen szerepét ruháta föl meglehetősen bájos jellemvonásokkal. Mert Nyárainak a bohém dolgokhoz lelke van és a játéka az eleven élet. Igazán nem csodálom, hogy ez a nagy művész szeretné Ciranót eljátszani. Ahogy

én az ő drámatalentumát ismerem, — azt hiszem — Nyárai Tóni rátermett erre a szerepre — ha nem is a természetnél fogva — és úgy mint ő, talán senki sem tudná Ciranót megcsinálni.

Keleti Juliska a kikapós asszonyokról szóló szerelmes és öltelenen pikáns kuplák kitűnő visszaadója. De ő maga nem szaklódik ötlet híján, amint ezt a Szép asszony kocsi c. francia bohózat női szerepében estéről-estére újabb szellemeles fölkalálásaival bebizonyította. Bezzeg kacag a közönség, de ők maguk is, ami csak az intím viszonyban levő színpad és a zótér kellemes hangulatát fokozza.

A műsor utolsó, de egyik legérdekesebb száma Sulamith Rahu. Vagy mint Palásthy mondja: Rahu — ruha nélkül, aki rahu eljti a közönséget, mert Miss Duncan és Ruth St. Denis valósággal nyárpolgárasszonyok hozzá képest — meztelenség tekintetében. Az indusok hadi táncát és egy buja, keleti táncot lejti el. E keményhúsú nő izmos formái oly mesésen szép vonalakba görbülnek, hajolnak és simulnak, hogy igazán nem csoda, ha mindeki beleszerelmeskedik — meg a nőket sem véve ki. No, mert a nők igen hálásak lehetnek neki.

Haraszthy né Szederkényi Anikó.

Egy csőd története.

Felosztott csődvagyon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Az aradi jogászörököt élénken foglalkoztatta két évvel ezelőt Barabás Béla dr. azon elhatározása, amelyre lemondott egy, az aradi kir. törvényszéktől kapott csődösszegmondnokságról.

Az Aradon eddig párcalannul álló esetnek az a története, hogy az aradi kir. törvényszék mint csődbíróság elrendelte a csődös Fekete György megveszodási gazdálkodó ellen és tömegmondnoki Barabás Béla dr.-t, helyettesül pedig Bogdán Virgól dr. aradi ügyvédek nevezte ki.

Barabás, aki 20 évi ügyvédi gyakorlata alatt még egyetlen csődösszegmondnokságot sem kapott, elvárhatta volna, hogy első ízben, ha nem is nagy, de legalább aradi csődvagyon gondnokává fogják megnevezni. Minthogy a csőd-

biróság kinevezése nem felelt meg Barabás várakozásának: lemondott a vidéki tömeggondnok-ségről, amely szerinte méltatlan hozzá és ezért sérti az ő egyéniségét is.

Ez indította Barabást arra, hogy csőd-tömeggondnoki kinevezéséről lemondjon és ezt beadványban tudassa az aradi kir. törvényszékekkel. Ebben a beadványban felelt, hogy husz év óta ügyvéd Aradon és dacára annak, hogy mint országgyűlési képviselő politikai dolgokkal is el van foglalva, mindazonáltal az iródaja teljes pontossággal benyújtotta le az ügyvédi teendőket. Kijelentette továbbá, hogy husz évi ügyvédeskedése alatt egyetlenegy csődöt sem kapott, dacára annak, hogy két évvel ezelőtt fölemlítette, miszerint őt mindig ok nélkül mellőzték, míg más ügyvéd ilyen hosszú idő alatt két három, sőt némelyik négy csődöt is kapott.

A törvényszék, mint csődbíróság akkor tudvalevőleg tudomásul vette Barabás lemondását és Bogdán Virgil dr. helyettes tömeggondnokot csőd-tömeggondnokokká, Momák Döme aradi ügyvédet pedig annak helyettesévé nevezte ki.

Most fejeződött be ez a nagy port felvert csődügy. Fekete György csődvagyona felosztásra kerül és a törvényszék Heller Mór dr. törvényszéki bíró jelentése alapján a csődöt ma végzésileg megszüntette. Érdekes, hogy a csőd a tömeggondnoknak állítólag tízezer koronát hozott és a hitelezők is jelentékeny kvótáját kapták meg követelésüknek.

IRODALOM ÉS MŰVÉS ZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután Bátkirálynő, operett. Este A császár katonái, szimfonia. (B. bérlet.)
Hétfő: Parasztbecsület és Bajazzók. Az olasz operatársulat vendégfellépése. (C. bérlet.)
Kedd: Cirano de Bergerac szimfonia. (A. bérlet.)
Szerda: La Traviata, opera. Az olasz operatársulat vendégfellépése. (B. bérlet.)
Csütörtök: Rigoletto, opera. Az olasz operatársulat vendégfellépése. (C. bérlet.)
Péntek: Sevillai borbély, opera. Az olasz operatársulat vendégfellépése. (A. bérlet.)
Szombat: Varszkeringő, operett. (B. bérlet.)

Kisorsolt képek.

A képzőművészeti társulat.

Arad, március 14.

Arad művészeti életének egyik legjelentősebb tényezője, az aradi képzőművészeti egyesület, ma délután ülést tartott. Az ülésen, mint azt az év elején tartott választmányi ülés által megállapított és nyilvánosságra hozott program előírja, kisorsolták azokat a műtárgyakat, melyeket a tagok járuléka fejében kapnak. Ezzel nagy áldozatot hoz az egyesület tagjainak, de a művészeti nevelés és a művészet pártolásának szeretete csak úgy tartható ébren, ha a művészeti egyesületek vezetői a nemes propaganda minden eszközét alkalmazzák arra, hogy minél szélesebb rétegeket vonjanak abba a körbe, mely hivatva van ennek a nagy városnak esztétikai izlését finomítani.

A művészeti közelet, mint azt a legutóbbi hetek eseményei, kiállításai tanúsítják, oly élénk Aradon, hogy ebben a tekintetben aligha maradunk el a magyar vidéki városok mögött. Csak az sajnos, hogy egyetlen képzőművészeti egyesületünk oly csekély anyagi erővel rendelkezik, hogy a művészeti nevelés legelemből követelményét, a képzőművészek méltó keretű csarnokát sem tudja létesíteni.

A mai ülésen igen szép és mégis realis színekkel festette az elnök Csánk Lajos az egyesület misszió szerű szerepét Aradon, de

sajnos, hogy a művészet pártolására felhívó szövegek olyanok, mint a vízesések. Lassankint vájják ki a követ.

Az ülést mint említettünk Csánk Lajos lendületes szavakkal nyitotta meg. Az egyesület szükségességéről és fontosságáról mondott meggyőző igéket és buzdítást intézett mind azokhoz, akik a széperét lelkesedni tudnak, hogy sorakozzanak az egyesület kebelében. Köszönetet fejezte ki az elnök az egyesület nevében mindazoknak, akik mint alapító tagok léptek be, vagy nagyobb összeggel támogatták az egyesületet.

Lukácsy Lajos bejelentette, hogy az aradi Fotóklub belépő alapító tagul s tagdíjjul egy képet ajánl fel. A választmány ezt tudomásul vette.

Megírtuk, hogy a legutóbbi választmányi ülés megbízta Tötössy Géza dr.-t, hogy a régi művészeti egyesülettel lépjen érintkezésbe s szólítsa fel, hogy vagyonával olvadjon be az egyesületbe.

Steiner József kérdést intézett egy ügyben az elnökséghez. Tötössy dr. bejelentette, hogy a tárgyalások felnyak, de eddig eredményről még nem számoltak be, de azt hissi, hogy a régi egyesület feloszlik s vagyonát át fogja adni a képzőművészeti egyesületnek.

A titkár bejelentette az új tagokat.

E után áttértek az egyesület nagyszabású jutalom kisorsolására. A kisorsolandó műtárgyakat részint Budapestten, részint Aradon szerezték be. Kisorsolásra került nyolc darab festmény és két szobor. Az elnök e sorsolásra Prohászka Lászlóné doktornét kérte fel, ki szívesen tett eleget a felszólításnak.

Díjnyertesek lettek: Stengl Andor, kir. iparfelügyelő Palla Jenő „Csendélet” című festményét, Faragó Rzső hírlapíró Barsy Adolf „Templom” című képét, Mülek Lajos dr. kir. közigazgató „Velencei részlet” című képét, Hartmann Béla, Pásztor „Bányász” szobrát, Balla Frigyes festőművész Nagy Vilmos női arcképét, Löcs Rzső tanácsnok Pásztor „Örtetőn” szobrát, Kinzig Béla földbírókos Barsy Adolf „Hegyi bánya” című képét, Neuman Adolf gyáros Király „Utcarészlet” című festményét, Szép Ferenc művezető Erdős „Őszi vásár” című művét, Láng Testvérek vendéglőük, Balla „Napsütés” című festményét nyerték.

A nyereségy tárgyak Weisz és Klein cégnél vehetők át a tagsági jegy előmutatása mellett.

Végül az elnök bejelentette, hogy az egyesület tagjai az Eggenberger-féle műkereskedés kiállítását tagsági jegyük előmutatása mellett ingyen látogathatják.

* Március 15 a színházban. A márciusi nagy ünnepségeknek meló befejezése lesz holnap este az aradi színházban. Diszlocadatul Földes Imrének nagyhatású és szenzációs sikert aratott színműve, A császár katonái kerül színre. Az előadást a következő ünnepi számok előzik meg: Ünnepi nyitány, előadja Racs Károly és 20 tagból álló harszenekara. Nagy emlék, alkalmi költemény. Írta Csécsi Imre, szavalja Hunyady József. Vasárnap délután a Bátkirálynő operett kerül színre.

* Nyárai Antal Aradon. Nyárai Antal, aki legutóbbi vendégjárása alkalmával teljesen zsúfolt házak előtt játszott az aradi Nemzeti Színházban, ebben a hónapban három estén át fog ismét vendég-zerepelni. Folyó hó 29-ikén, 30-án és 31-én lép fel s ezeken az estéken ismét legjobb szerepeivel fogja az aradi közönség régi szeretetét felújítani.

* Mariházy Miklós hucsuja. Mariházy Miklós, akit az aradi közönség nemcsak mint kiváló színészt, de mint embert is szeretetébe fogadott, bucsuzik az aradi színházól, mert tudvalevőleg Kecskemét városának színházát nyerte el és ennek igazgatására vállalkozott. Mariházy március 24-én a „Váljunk el” és 26-án az „Eszményi férj” című darabban bucsuzik el aradi publikumától, melyet ő annyira szeretett és amely az ő intelligens színjátszó képességeit mindig elismeréssel honorálta. Bucsufel-léptére a közönség bizonyára meleg ovációkban fogja részesíteni.

* Olasz operatársulat Aradon. Klasszikus nivón álló operaelőadásokban lesz része négy estén át az aradi közönségnek. Szendrey Mihály vendég-zereplésre nyerte meg a legkiválóbb olasz stagiónt. Világhírű olasz színházak elsőrangú tagjaiból van szervezve ez a társaság. A díszes gárdának névsora a következő: O'delle Fornaci (tenor) Carussó iskolatársa volt. Frezzi Mária koloratur énekesnő, Antónia Natilik (bassus), Enricó Ercolani (bariton) és Alessandro Frezzi (buffó), mind kiválók. Ezek közül Frezzi Mária koloratur-énekesnő Amerikában tüneményes sikert aratott. — Az olaszok hétfőn kezdik meg előadásukat s ekkor a Parasztbecsület-et és Bajazzók-at adják. Szerdán a Traviata, csütörtökön a Rigoletto, pénteken a Sevillai borbély kerül színre.

* Neogrady Antainak, a kiváló festőművésznek a Weisz és Klein cég szíonjában elhelyezett tárlata a szezon egyik legérdekesebb művészeti eseménye. A kiállítást egész nap nagy számú előkelő közönség látogatja. A tárlat holnap, tekintettel a vasárnapi munkaszünetre, déli két óráig és este félhétől nyolc óráig lesz nyitva.

* Háziestély a zenekonzervatóriumban. Gardag programu házi estélyt rendezett tegnap este 8 órakor a zenekonzervatórium. Koncert keretében számoltak be a növendékek haladásáról és a nagyszabású megjelent közönség szíves elismerésben részesítette a szereplő növendékeket, akik meglepő készségről tettek tanubizonyosságot. Hegedű, zongora, gordonka és énekszámokkal szerepeltek a konzervatórium növendékei és a tapsokból nemcsak a szereplőknek, hanem a tanároknak is bőven kijutott.

* Képtárlat Aradon. A jövő hét folyamán nagyszabású képkínáltást rendez Aradon az előnyösen ismert Eggenberger budapesti műkereskedő. A cég a legkiválóbb festőművészek java műveiből rendezti a tárlatot, az aradi ipartestület székénájának dísztermében. Aradon az utóbbi időben gyakran rendeztek budapesti művészek kollektív képkínáltásokat, amelyek mind igen jól sikerültek. Az Eggenberger cég által rendezendő kiállítás iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, mert minden nagyobb művészeti csak egy-két kép lesz kiállítva. A kiállítást az Aradi Képzőművészeti Társulat erkölcsi támogatásban részesíti. Az Eggenberger-cég megbízója ma Aradra érkezett és megkezdte a tárlat rendezését.

* Az Uránia színház látivalói. Még csak vasárnap kerül előadásra az Uránia színház leg hosszabb műsora, mely nemcsak a képek számánál, hanem azok érdekességénél fogva is osztatlan tetszéssel találkozhat. Rendkívül érdekes képek láthatók Kinából, a mennyei birodalom számtalan látivalójának hűséges reprodukciójában. Több humoros és komoly kép teszi rendkívül vonzóvá a kiállító műsort, mely egyik legjobb műsora az Uránia színház különben mindig válogatott látivalóinak.

temben is. Mélázva gondolom el: csak egy esekélységen mult, hogy ezt a kis visszaemlékezést ma nem így írom alá: *özvegy Petőfi Sándorné*.

1848. március közepén Temesvárott játszottunk. Az ottani német színigazgató csak úgy engedte át nekünk a színházat, ha délutáni előadásokat tartunk. Mi beleegyeztünk és három előadásunkat délutánonként tartottuk meg, három órától ötig, félhatig. Este hét órakor a német színészek vonultak be a színházba. Jellemző az akkori viszonyokra nézve, hogy a temesvári közönség egyformán tódult mindkét színtársulat előadására. Délután a magyarok, este a németek kedvéért töltötte meg a nézőteret.

Szép jövedelemmel távoztunk Temesvárról, hogy Aradra menjünk, ahol Gócs színigazgató három esti előadásra engedte át a színházat, gondolom, azzal a feltétellel, hogy a bevétel felelőse az ővé.

Aradon ért utóli bennünket a március tizenötödiki mozgalom híre, pár nappal a szabadság első riadója után, mert akkor Budapest és Arad közt még nem volt telegráf, akkor még a hír nem röplött villanyszáron az ország minden zugába. „Egy nő, aki az ablakon kiugrik”, ezt a félig vígjátékot, félig népszínművet adtuk.

A mámor ránk, színészekre is átragadt. A darabban én játszottam a kis bárónt, aki kényességéből és felfangból kiugrik az ablakon, de csak akkor, amikor látja, hogy szénával hatalmasan megrakott szekér áll a falusi kastély ablaka alatt.

Rendes toalettemet rögtön kiegészítettem a mámoros helyzet követelése szerint. Hazáttel áttört gyönyörű magyar fejkötőt tettem a fejemre, a keblemre pedig két hatalmas nemzeti színű kokárdát.

Amikor ezzel a diszszal kiléptem a színpadra, az előadást szinte meg kellett szakítani, mert percekig tartó, felfrögtő tapsvihar üdvözölte megjelenésemet.

Fekliné (Fekli Miklós első felesége), aki társaságunk népszínmű primadonnája volt és Török Bálintnét játszotta, a *Blaháné* későbbi híres szerepét: magyar népdalokat és hazafias dalokat énekeit, szintén freneikus hatással.

Előadás után a város fényárban uszott és zenés fáklyás-menetek járták be Arad minden utcáját. Talán még arra a térre is esett fény, ahol másfél évvel később kilencbítőfa árnyékában játszódott le a magyar történet egyik legnagyobb és legszentebb tragédiája!...

Mai számunkban *Conan Doyle* egyik legújabb regényének, a

„MISS NORTHCOTT VÖLEGÉNYÉ”-nek közlését kezdjük meg. A regény, amely magyar nyelven nem látott még napvilágot, gazdag izgató részletekben, szenzációs fordulatokban, mint a világhírű angol író megannyi művei. Felhívjuk olvasóink figyelmét az érdekesítő regényre, amelyet egy aradi fiatalember: *Vörös László* ügyvédjelölt fordított angol eredetiből magyarra: az „*Aradi Közlöny*” részére.

— A király gyengélkedik. Bécsből jelentik: A király ismét meghült és erős nathája van. Azért ma egész nap Schönbrunnban tartózkodott és nem is jött be a Burgba. Künn költötte el ebédjét is a legjobb étvágygyal, mert a hűlés csak muló jelentőségű. Bécsben ma riasztó hi-

rek terjedtek el a király betegségről, ami arra vezethető vissza, hogy nem jelent meg a vasutnál *Mihálovics Szerqiusz* orosz nagyherceg fogadtatására, hanem Schönbrunnban fogadta vendégét.

— A megyei tisztviselők adósságának konvertálása. Az 1908. évi belügyi költségvetésbe pótlólag 1,000.000 koronát állítottak be oly célból, hogy ezen összeg a *Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének* szabad rendelkezésére bocsájtassék a vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak szanálására. Az országos egyesület ennélfogva az említett célra 1,000.000 korona tőkével rendelkezik. Ez az 1,000.000 korona azonban a cél megoldására nem elégséges. A hitelviszonyok szanálására meglehetősen pontos statisztika szerint 3,000.000 korona tőkére van szükség. A törvényhozás által engedélyezett egymillió koronához tehát feltétlenül hozzászerzendő még kétféle millió korona. A kérdés megoldására nézve az egyesület választmánya legutóbbi ülésén akként határozott, hogy az egymillió koronát elhelyezik a Központi Kereskedelmi és Iparbanknál. Ez az intézet 3 és fél százalékos kamatot ígért, melyet még a tőkekamat-adó fog terhelni. Ezen egymillió korona biztosítéki betét ellenében a bank hárommillió korona erejéig nyújtana kölcsönhitelt 6 és egynegyed százalékos kamatláb mellett, 20 évig terjedhető törlesztésre. Az elhelyezett tőke felügyelő bizottsága 5 vármegyei tisztviselő egyleti és 5 pénzintézeti tagból fog állani, elnöke pedig mindenkori a tisztviselő-egyesület valamelyik alelnöke. Az egyes kölcsönök életbiztosítás alapján eszközölhetők és pedig a rendes biztosítási szabályok szerint. Az egymillió korona jövedelme 35.000 korona lenne, melynek felét biztosítási alapul, a másik felét pedig szakirodalmi, tanulmányi stb. célra ajánlja fordítani. Ezenkívül szükségesnek tartja, hogy egyszer s mindenkorra 2 százalékos fizetessék a kölcsönfelvevők által. A milliós ajándékokra vonatkozólag a kormány semmiféle különösebb ingerenciákat nem fog gyakorolni, csakis azt kívánja, hogy az egyesület tegyen jelentést a tőke mikénti felhasználásáról.

— Egy aradi kalandor. Külföldi bűnügyi hatóság átiratából értesült ma az aradi rendőrség bűnügyi osztálya arról, hogy egy alig husz éves, aradi születésű ifju, a felvilág beköbör-lása után, mint csavargó került börtönbe. Elküldte a fia-alemler arcképét is a megkereső hatóság s azok, akikhez vérségi kötelek fűz, nem ismerték meg az ifju kalandort, aki már gyermek korában hőrtöntült lopásért és orgazdaságért. Az arcképen látható alak mintha csak Lombrozó könyvéből kelő volna ki: tipikus bűnös. Sunyi, hosszukás arc, kiálló pofacsontok-kai, sötétlen meredő, mélyen bent ülő szemek, duzzadt ajkak az alkatelemel annak a képnek, mely alá *Német Béla* név van írva. A *mitterburgi* (Isztia) büntető törvényszék fogházában van fogva egy *Német Béla* nevű egyén — mondja a hivatalos átirat, — aki állítólag *Kisvárdán* született 1888 ban, *Löwinek* mondja magát, zsidó vallású szobafestő. Állítása szerint 1902 ben jött Aradra, ahol *Büchler Mór* szobafestőnél három évig tanoncoskodott s nála fel is szabadult. Az aradi rendőrség kutatni kezdett, hogy a személyazonosságot megállapítsa s a mitterburgi törvényszéknek felvilágosítás-sal szolgáljon. Megmuatták az arcképet *Büchlernek*, aki nem ismert rá sem *Németre*, sem *Löwire*. Hosszas utánjárás után meglepő adatokat hordott össze a nyilvántartási osztály tisztviselője, *Vidéky Gusztáv*. Kitűnt, hogy az arckép eredetijét *Aristán Kornéknak* hívják, aradi születésű, görög keleti vallású, lopás és orgazdaság miatt fogházra volt már itt ítélve s jelenleg is jogerősen van lopásért elítélve és hogy katonaszökevény. De nemcsak a hazai és az iszriai büntető hatóságok érdeklődnek iránta. Keresi három ország rendőrsége, mert *Aristán* különféle álnévek alatt volt kisebb-nagyobb börtöbandák tagja.

— Gyermekepusztító anya. Jelenkó József borossebesi földmives csak rövid ideig élt együtt feleségével. A házasságuk boldogtalan volt, naponta heves összetűzések támadtak, úgy, hogy a férj más helyre ment lakni és otthagyta az asszonyt kis három hónapos gyermekével. Jelenkó a napokban azt üzente az asszonynak, hogy ő követeli a kis gyermeket, akinek neveléséről ő akar gondoskodni. Feleségét rendkívül elkészerítette, hogy ura a kis csecsemőtől is meg akarja fosztani és elhatározta, hogy az ártatlan kisedet inkább elpusztítja, semhogy férje gondjaira bizza. A kis gyermeket *mákkal etette* és tegnap oly nagy adagot adott neki, hogy az gyomor- és bélhurut következtében meghalt. A gyilkos anya ellen az ügyészség megindította az eljárást. *Domokos László* vizsgálóbíró a törvényszéki orvosokkal holnap kiszáll Borossebesre és a gyermeket felboncolják.

— Szerencsétlenségek Brüsszelben. *Brüsszelből* jelentik: A *Cirque Royal* előadásain két atléta egy új trükköt mutatott be. Hátra fekvé, lábaikkal nehéz, a cirkus egész hosszában átvezető hidat tartottak, amelyen egy huszonnégy lóerejű automobil robogott át öt emberrel. Három estén a mutatvány sikerült. Tegnap este azonban a sóffór, amikor az automobil a hidra ért, érezte, hogy a hid inog. Erre a legnagyobb sebességet adta a gépnek, amely nagy ivben repült át, míg a hid az atléták felett összeomlott. Mindketten halálosan megsebesültek. A közönség rémülten, nagy pánik közben menekült. — Ugyancsak Brüsszeiben egy kötélgyárban borzalmas szerencsétlenség történt. Egy hetven éves munkás a gépezet fölé hajolt, mialatt a nagy lendítő kerék a fejét tökéletesen levágta és fejrőpítette a plafonra, ahonnan a véres fej a munkások közé zuhant. Ezek csak ezek vették észre a hajmeresztő esetet, amely óriási rémületet keített.

— A bácsmegeyi nagy sikkasztás. *Zomborról* táviratozzák: A palánkai földmivesegylet pénzügyében a sikkasztás ügyében nagy erélylyel folyik a vizsgálat. A kitöltetlen váltók száma százakra rug. Az együletben óriási rendetlenség uralkodott. 1907. január óta könyveket sem vezettek, a feljegyzések hiányzanak és így nem lehet megállapítani, ki mennyivel tartozik. Az egyület öngyilkossá lett könyvelőjét, *Marcluftot* tegnap temették.

— Veszélyes kalandornő. Veszedelemes szélhámósodót tartóztatott le tegnap a nagyszalontai csendőrség. *Oravec Mária*nak hívják a nagystíllú kalandornőt, aki házasságszedelgésből élt. Nőilen fiatal embereket font be avval a mesével, hogy ő jómódu özvegy asszony, akinek nagy földbirtoka van s ennek a gazdaságnak vezetéséhez élettársat, férjet keres. Ennek révén kisebb-nagyobb összegeket csalt ki áldozataitól s aztán megszökött. — Legutóbb *Nevi György* nagyszalontai gazdálkodóhoz látogatott el. Ot is elámitotta beszédével s *Nevi* rövid uton — beleszeretett a máskülönben szép és csinos nőbe. Megkérte a kezét. *Oravec Mária*, látván azt, hogy az ügy állása sokkal komolyabb, mintsem gondolta, kerekét oldott s a békésmegyei Gyulaföldvárra utazott. A szerelmes gazdálkodó utána ment. Az asszonyt egy kis birtokon találta, amit a nő albérlésben tartott. *Oravec Mária* bebeszélte neki, hogy ez a birtok nagy, az ővé, a körülfekvő földek is az ő tulajdonát képezik. Együtt voltak egy napig és megtartották az eljegyzésüket. *Nevi György* másnap hazautazott. Mult vasárnap újra ellátogatott a menyasszonyához. Egy férfivel találta, akit az arája — unokatestvérének nevezett. *Nevi* letelepedett, az idegen férfi pedig eltávozott. Rövid idő mulva ötödmagával jött vissza Közrefogták a mit sem

Uj könyvek.

sejthő gazdász, földretelepítők és késekkel össze vissza szurkálták. Az eszméletlen testet véres munkájuk után a szomszédos, Dávid György birtokos tulajdonát képező tanyára vitték s otthagyták. A tanya gazdája ráakadt az élettelen tetemre, bevitte, majd átvitette a gyulai kórházba. Oravecz Mária sejtette, hogy baj lesz és Gyula földváról Bihar Ilére szökött, ahol Huplé József földbirtokossal állt össze. Huplétől 80 koronát lopott el és odábbállt. A meglopott ember feljelentette a nagyszalontai csendőrségen Oravecz Máriát. Időközben Nevi György véres történetéről is értesítést nyert a csendőrség. Nyomonzni kezdett a kalandornő stiklijei után és a nagyszalontai csendőrség derítette ki róla. Miután a nagyszalontai „birtokosnő” neszt vette volna a dőrnök, kiadták az elfogatási parancsot ellene. A nagyszalontai csendőrség tegnap letartóztatta a veszélyes kalandornőt.

— Március 15. *Ujszentanna* község hazafias közönsége nagyszabású ünnepély mellett ülte meg ma a márciusi nap dicső emlékeztét. A Szózat elnéklése után Vass Dezső jegyző tartott beszédet, amelyet a Nemzeti dal szavalása és elnéklése követett. Az ünnepi beszédet Stern Adolf kaszinói alelnök tartotta, nagy hatást érve el lelkes szónoklatával. Molnár Ödön polgáriskolai tanár sikerült szavalata után Wai-gand János mondott zárbeszédet. Az ünnepély a Himnusz hangjal mellett ért véget. Este laklyászene, utána pedig társasvacsora volt, amelyen a község színe-java részt vett. Az elemi és polgári iskolákban március tizenötödikét holnap délelőtt ünneplik meg.

— Letartóztatott soffőr. *Budapestről* jelentik: A lipótkörúti automobil-szerencsétlenségéből kifolyólag a rendőrség ma letartóztatta Cziráki János soffőrt. A vizsgálat során ugyanis kiderült, hogy Cziráki a kötelező óvatosságot figyelmen kívül hagyta, amikor a megengedettnél sebesebb iramban vezette az automobil.

— Nagy tűz Fiumében. *Fiuméből* jelentik: A Zichy molón tűz ütött ki, amely nagymennyiségű pamutot elhamvasztott. Az összes raktárak nagy veszélyben forogtak, de a tüzoltóknak hosszas munka után sikerült a tüzet lokalizálni.

— Érdekes választás. *Alsókubin*-ből jelentik: Horovitz Jenőt, az itteni zsidóhitközség főrabiját a jeruzsálemi zsidóhitközségek központi irodájának vezérigazgatójává választották.

— Birtokcsere. Az aradi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál az elmúlt héten következő tulajdonjogi átruházásokat jegyezték fel: Gligoreszku Traján és neje Dán Mária eladják az aradi 4306. számú tjkvben felvett Sárió-utca 82. számú házat 1700 koronáért Nyegru Mihály és neje Popovics Rózsikának. — Petran Józsefné szüi. Hodor Mária eladja az aradi 5294. számú tjkvben felvett Választó utca 11. számú házat 1750 koronáért Gligoreszku Trajáné Dán Maricának. — Surlók Gasztáv és neje Jasek Mária eladják az aradi 1907. számú tjkvben felvett György-utca 94. számú házat 3600 koronáért Lenőcs Sándor és neje Álmosdi Zsófiának. — Király Pálné eladja az aradi 1196. számú tjkvben felvett Sarkad Part utca 2. számú házat 1200 koronáért Eberwein Józsefnek. — Spitzer Dávid eladja az aradi 878. számú tjkvben felvett Szent-Péter-tér 2. számú házat 5200 koronáért Eberlein Hermiának.

— Elveszett. Az Andrassy téren, a templomtól a Neuman-palotáig vezető úton, egy aranykeretes cvikker, börtokban, aranyozott láncsal, a tokon Kun József cégjegyzéssel, délután e hó 13 án este 5 től 7 ig a korzó tartama alatt elveszett. A becsületes megtaláló kéri, hogy a cvikkert a *Lengyel* testvérek üzletében adja át, ahol jutalomban részesül. 1277

— Egy híres cigányzenekar Aradon. Ma és a következő napokon a Központi-szálloda téli kertjében *Rács* Károly debreceni híres cigányprimás 19 tagú zenekarával hangversenyez. Szabad bemenet. *Salvátor-szór csapolás.* 1228

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. *Likőr aroma* 1 literhez 30 kr. Vojtek és Weisznál. 191

Bebel Ágoston. *A nő és a szocializmus.* Fordította: Somogyi Béla. Ára füzve 3 korona, kötve 4 korona. A nő és a szocializmus sokkal többet nyújt, mint amennyire címéből következtetni lehet. Mert amidőn megállapítja a nő társadalmi helyzetének változásait a történelmi idők folyamán, midőn meggyőző érvekkel kimutatja, hogy a nő mai alárendelt és emberhez méltatlan helyzete a kapitalista termelési rendből folyik és csak ennek a rendszernek megdőlésével változhatik meg gyökeresen: olyan megdöbbentő erővel festi a mai rendszer elnyomó és emberpusztító hatását s olyan megragadóan állítja elének a kommunisztikus termelési alapon felépülő új társadalom képét, hogy az olvasó nem vonhatja ki magát hatása alól és kénytelen belátni, hogy az út, amelyet Bebel kijelöl, minden proletar nőnek és férfinak egyetlen helyes útja.

Szent keresztuti és más ájtatossági gyakorlások Krisztus Józus kinszenvedéséről és haláláról. 8 r. 40 lap. Ára kötve 20 fillér. Ötödik kiadásban forog már közkezen a Szent-István Társulatnak a szent keresztuti ájtatossághoz vezérfonalul szolgáló kis imakönyve. Könyörgése Üdvözítőnk kinszenvedéseinek az egyes stációknál ábrázolt jeleneitől szólva valósággyal szemel elé állítja azokat az ájtatos keresztut járóknak, a közbeszűrt magyarázatok s az igen alkalmasan összeválogatott szent emlékek pedig csak fokozzák az elmékedések keltette ájtatos hangulatot. Szent-keresztuti ájtatosságok vetőinek megbecsülhetetlen segédkönyv, alacsonyra szabott ára azonban lehetővé teszi, hogy a szent-keresztuti ájtatosságok minden résztvevőjének lelki épülésére szolgáljon.

Pest és pestiek. Ezen a címen jelent meg Ego néhány vázlat a Magyar Kereskedelmi Közlöny kiadásában. A nők világszerte meghódították a szépirodalmat, különösen Franciaországban, a hol külön folyóiratuk és társaságuk is van és Angliában, a hol a férfiak manap már alig irnak regényt. Ez a Pest és ezek a pestiek csak elszigetelt darabjai annak a hatalmas, lüktető, eleven, mozgalmas világvárosnak, melyet mindnyájan büszkén vallunk a nemzeti lélek székhelyének. Aki Budapestnek erkölcesit, vívódását, kenyérharcát ennyira tudja megfigyelni, az csakugyan szolgálatot tesz irodalmunknak. Erre a nagybrendű irodatra vállalkozott szerző, aki ezzel igen hasznos munkát végzett.

Földes Imre „A császár katonái” címmel egy katonai drámát írt, amely most jelent meg könyvalakban. E művel sokat foglalkoznak nap nap után a lapok, amely a „Magyar Színházban” került először előadásra. Hogy a „Császár katonái” milyen mértékben hazafias és nagybecsű alkotása Földes Imrének, a legjobban jellemzi az a tény, hogy a budapesti katonai térparancsnokság rendeletileg megtiltotta az összes katonatiszteknek, hogy a „Császár katonái” előadását megnézzék. Magyar író magyar munkájának nagyobb és hatalmasabb ajánlólevelet nem lehet adni. A mű izléses kiállításban, eredeti színpadi felvételekkel megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben. Kiadja a „Magyar Irodalmi intézet” Budapest, VIII. Revicky-tér 1. sz. Bolti ára 2 korona.

Ujlaki Géza dr. budapesti ügyvéd könyvet írt, amelynek címe a „Hazai Ipar.” Köztudomásu, hogy új iparfejlesztési törvényeink (1907: III. t. c.) az állam támogatásban sokkal messzebb, meg mint az eddigi törvényes intézkedések. Az új törvény minden új, vagy fenálló, a technika fejlődése szerint berendezett ipari vállalatot részesíthet kedvezményekben, ha az illető cikk előállítására a hazai termelés hiányát pótolja. A törvényhozás elismerte, hogy a hazai iparfejlesztés állami feladattá vált. A legkülönbözőbb hazai vállalatot érintik a törvény nyújtotta adó- és illetékkedvezmények, munkálak-kedvezmények, államssegélyek (subvenciók) és végül a közszállítások (árlejtések). A közszállítások tekintetében korszerűsítő újítást létesített a törvény. A közhatalmáknak és hivataloknak törvényes kötelezősége tette, hogy szükségleteiket elsősorban a hazai ipar révén fedezzék. A mű tartalmazza magát az iparfejlesztési törvényt, a végrehajtási utasítást, a közszállítási utasítást és közszállítási szabályrendeletet, — ezenkívül a hazai ipar támogatásával és megvédésével kapcsolatos régebbi szabályokat. A mű tehát nélkülözhetetlen minden kis- és nagyiparosnak, gyárosnak,

vállalkozónak, minthogy a törvény kihatásai meglehetősen általános jelentőségűek. A könyv ára 4 korona. Kapható minden könyvkereskedésben vagy a kiadó Benkó Gyula könyvkereskedésében V. Dorottya-utca 2. sz. B—s.

TORVÉNYKEZÉS.

§ Királysértő fegyenc. Sok baja van a budapesti büntető törvényszéknek Fischer Ernő békécsabai származású 35 éves volt ügynökkel, aki mint utazó zsebtolvaj hosszú ideig veszélyeztette a kontinens utazó közönségének vagyonzbiztonságát. Pár évvel ezelőtt a győri pályaudvaron veszteglő gyorsvonaton ellopott gróf Széchényi Viktorétól egy 50,000 kor. értékű ékszerekkel telt börtáskát. Ezen lopás miatt a büntető törvényszék 3 évi és 6 havi fegyházra ítélte. Ezen büncselekménye előtt egy brünni nászutazó párt csalt meg. Ezen cselekményéért egy évi börtönt és 100 kor. pénzbüntetést kapott. Mikor ezen főtárgyalásról visszavitték Lipótvárra a fegyházba, a vasúti állomáson Rákoson újabb büncselekményt követett el. Szidta a királyt és ellenszegült a fegyőröknek. Ezért királysértés és hatóság elleni erőszak büntetéseért újabb 2 havi fegyház és 20 kor. pénzbüntetést lett a jutalma. Ezen tárgyalásról, mely 1907. december 10-én volt, midőn vissza kísérni akarták a lipótvári fegyházba, a nyugati pályaudvaron Fischer Ernő újabb botrányt csinált. A menetjegy váltása közben szidni kezdte a királyt, továbbá Szobota Imre és Maszarik fegyőröket. Ezen újabb botrányáért ismét királysértés vétségeért és hatóság elleni kihágásért került ma a büntető bíróság elé. A tárgyaláson azonban Vig Viktor dr. védő indítványára a bíróság elrendelte, hogy a vádlottat megvizsgálattja elme orvosszakértőkkel annak megállapítása céljából, vajon büntetőjogiilag beszámítható-e Fischer Ernő?

§ Helybenhagyott letartóztatás. Pár héttel ezelőtt vonta felelősségre a büntető törvényszék esküdtbírósa Stoica Györgyöt, a „Lupta” című román lap szerkesztőjét nemzetiségi izgatás miatt s elítélte az esküdtök marasztaló verdiktje alapján másfél évi államfogházra. Balás dr. kir. ügyész indítványára az esküdtbírósnak nyomban le is tartóztatta a vádlottat, tekintettel a kiszabott büntetés súlyos voltára. Stoica György ez ellen felfolyamodást jelentett be de a kir. tábla helybenhagyta az esküdtbírósnak letartóztatást elrendelő határozatát. A táblai határozatot ma hirdették ki Stoica előtt, akit most már büntetésének elszívédése céljából a napokban elszállítanak az igazságügyminiszterium által kijelölt szegedi államfogházba.

§ Elítelt kereskedő. Weiszberger Lipót kereskedőnek dohány és bilyeg eladási, valamint italrészei engedélye is van Bokszegeen. Az üzlettulajdonos azonban állandóan Aradon lakik és azt szerette volna, ha az üzlet vezetését 1906. december közepéig egy megbízható emberre, Feinkuchen Izidorra bízhatta volna. A dolog nem látszott keresztülvihetőnek, mert Feinkuchen nem magyar honos, a törvény értelmében pedig idegen honos nem állhat ilyen üzlet élén. Weiszberger 1906. november tizenegyedikén Pankotára utazott, ahol a pénzügyi hatóság székel. Itt felkereste Máthé Aladár pénzügyőri biztoshelyettes és arra kérte, engedje meg, hogy néhány hétre Feinkuchen Izidort alkalmazhassa az állami egyedárusági termékeket árusító üzletében. A biztos kijelentette, hogy az engedélyt nem adhatja meg. Weiszberger távozni készült, miközben ötven korona papírpénzt ügyesen az asztalon felejtett. Máthé azonban észrevette a dolgot és az ajtóból visszahívta a kereskedőt, mikor pedig ez a pénzt elvinni nem akarta, utána dobta. Weiszberger az ötven koronát otthagya a küszöbön és eltávozott. Máthé Aladár feljelentésére az aradi kir. törvényszék Köller János kir. ítélőtáblai bíró elnöklésével megtartott mai főtárgyaláson megvesztegetés vétsége miatt Weiszberger Lipótot kétszázötven korona pénzbírságra ítélte. Weiszberger az ítélet ellen felebbezett.

TARKASÁGOK.

Lovagias ügy. Egy Aradhoz közel eső városban történt az alábbi kissé pikáns eset: Egy családnak nagyon szép francia nevelőnője van; ennél fogva az aranyifjuság nagy erőszeregettel szokott itt vizitálni, ha — nincsen odahaza a familia. Tegnap is becsöngetett oda egy arszlán, minekutána előbb alaposan informálódott róla, hogy mindenki a korzón van, — a francia kisasszony kivételével. Zavartan mondta:

— Nincs idehaza senki. Magam vagyok az egész lakásban!

— Igazán? Annál jobb!

A fiatalember otthonosan akasztotta kalapját a fogásra, ám e pillanatban észrevette, hogy már egy másik kalap is lóg a fogason. És pedig egy drága, valódi Habig-kalap. Ilyet csak nagy divatfiúk viselnek. A kisasszony izgatott türelmetlenséggel ismételte:

— De, kérem, mondom, hogy magam vagyok! Nem fogadhatok senkit!

A fiatalember nyugodtan válaszolta:

— Hát jó. Akkor elmegyek. Isten önnel kisasszony!

Elbucuzott, aztán — kicserélte a kalapját a másik kalappal. A maga kalapját pedig, amelyben ott volt a neve is, otthagya szépen.

... Ma aztán fölkereste őt egy jóbarátja a lakásán. Pironkodva mondta.

— Kérlek, tegnap elcsereítetted a kalapomat. Valódi Habig féle kalap volt.

A fiatalember megvetően válaszolta:

— Fúj, smucián! Egy kalapért elárulod hölgyedet! Ez aztán a lovagiasság!

Kicserélték kalapjaikat és — névjegyeiket. Ez a legjobb affér története.

A császár katonái. Egy előkelő aradi urinóhoz a minap beállított egy beretvált arcú fiatalember: — A színház kellékesek vagyok. Az igazgató ur nevében nagyon kérem nagyságos asszonyt, sziveskedjék átengedni a *Patachon* ma esti előadására piros butorgarnitúrájának egyrészét.

Az urinó, nem tudta ugyan, hogy miképen juttott ehhez a megtiszteltetéshez, de eleget tett a kérelemnek. A butorokat másnap visszakapta. Néhány nap múlva ismét megjelent nála a kellékes. A szobalány jelentette be:

— Itt van megint az az ur a színházról.

— Mit akar?

— A butorokat.

Az urinó most már bosszankodott, de a kellékes hosszas kérésére ismét átengedte a garnitúrát, azzal a kijelentéssel azonban, hogy többé hasonló kívánságot ne kérjenek tőle. A butorokat másnap visszaszállították és az urinó már azt hitte, hogy többé nem fogják zaklatni, tegnapelőtt azonban újból megjelent nála a kellékes:

— Nagyságos asszony — szolt — bocsásson meg, de ismét szükségünk van a garnitúrára, ezuttal azonban a hozzátartozó asztalt is legyen kegyes átengedni. Tetszik tudni, a „Császár katonáit” adjuk. Ehez szükségesek a butorok.

— Nem adom — ellenkezett az urinó. — A multkor már megmondtam, hogy utoljára teszem meg ezt a szívesseget.

A kellékes erre ismét könyörgésre fogta a dolgot:

— Nagyságos asszony, ha nem engedi át a butorokat, nem adhatjuk elő a Császár katonáit.

Ez az érv hatott. Az urinó ismét átadta a butorokat, de ezzel a kikötéssel:

— Csak egy napra adom. Holnap szállítsák vissza.

— Hogyne, kezeit csókolom — válaszolt a kellékes — miközben a vele jött emberek már lefelé vitték a lépcsőn a butorokat.

— Szóval holnap megkapom a butorokat, — ismételte az urinó.

— Hogyne kezeit csókolom, már holnap, azaz hogy holnap még nem, hanem csak két hét múlva, mert tetszik tudni, sokszor fogjuk adni a Császár katonáit.

A hétről.

Március idusa!

Eljöttél szent nap újra hát közénk,
Dicsőséggel, fényvel, mint rendesen,
Im *hatvanad* vizitelsz már minálunk,
S egymást eddig nem untuk meg soh'sem.
Te ellátsz minket fényes jelszavakkal,
Mi szép ünnepélyt rendezünk neked,
S öblös torkunkból — ah! — útnak bocsájtunk
Káprázatos, színes beszédeket.

Igy hát kvíttek vagyunk. S most *hatvanad*szor,
Hogy ismét bejelentetted magad,
Ne félj! ünnepbe bővelkedhetsz újra,
És hallhatsz lelkes szónoklásokat.
A jól benaftalinzott sifonérből
Előhúzzuk a régi diszmagyart,
S meglátod, mint repül ki hüvelyéből
A rozsdától kimart, sok tompa kard.

De mindezekhez meg vagy szokva régen,
A büneinket — ó — jól ismered.
Beszédeinknek hímes frázisából,
A szóözönből nem vált soha: tett.
Csak dikciózunk, dáridózunk egyre,
(), a beszéd — az a mi elemünk,
És mint a gép adunk ujoncot Bécsnek
S amellet még kvótát is emelünk.

Szent március nap! Ez rajtunk az átok.
Soh'sem feszül munkába itt a kar,
Olyan a nép, amilyen a vezérek,
És nép, vezér, — látszik rajtuk —: *magyar!*
Mint szétszórt nyáj bolygunk a pusztá réten,
Bécsnek hódol a hét dicső vezér,
... Hol van a *tizek* fenséges csapatja,
Kik tettek is valamit a honér' ...?!

Szent elveidnek szódus, büszke pártja ...!
Nézd meg mivé lett ez a scytha had,
Két kincsük van: a minden jót *ígérés*,
S a könnyen szálló, diszes jelszavak.
Elbódították ezt a kába népet,
Behintették aranyporral szemét,
Egy eszközük van (pártnak és vezérnek),
A legkönnyebb eszköz: a *szóbeszéd*.

...Dicső napunk! Azért ne nyomja bánat
A mult fényétől ihlett lelkedet,
Látod, mindig örök baj nyomja vállunk,
Azért csak megvagyunk — ahogy lehet.
Ne busulj! új párt vesz szájára eztán.
A balpárt küzd a drága elvekér',
(Beszélni tán azok még jobban értnek,
És egy beszéd — ah! — száz tettel felér.)

Ne busulj és ne zugalódj! Van épp most
Dicső vívmányunk, jó és bájteli,
Reklámfüggőnyt kap — Istenem be jó lesz! —
A nemzeti színházba Szendrey.
Lám, érdemes volt ime *hatvanad*szor
Meglátogatni vétkes Hunniát...
— Nagy március napunk! légy üdvözölve,
Amint az éj mesgyéjét léped át.

— Ameddig a szekrényben diszmagyar lóg,
S a föld a bankettektől megremeg,
Ameddig a magyarnak szája jár csak
És Vince rendezi az ünnepet,
Ameddig csak — mint nagy vezéreink — a
Honért a *szájunkkal* élünk-halunk,
Addig hü-hóval, léha dikcióval,
Nem szívvel, de üres, sok pusztá szóval
Lész ünnepelve legszentebb napunk!

Pártos.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi mérnök- és építészegylet mai táncestélye kitűnően sikerült. A Központi szálloda nagytermét zsufolásig megtöltötte a közönség, amely mindvégig derűs hangulatban volt együtt és sokat tapsolt a táncestélyt megelőző hangverseny szereplőinek, akik valamennyien feladatuk magaslatán álltak. *Ernst* „Magyar melódlait” *Farkas* és *Katona* Béla adták elő nagy hatással. *Horovszky* Pál kitűnően mondta el a Krakéler című monológot. Ezután Dvorzsáknak egy trióját adták elő *Scherhag* Ernőné, *Scherhag* Ernő és *Dörre* Jenő precíz művészettel. *Török* Vilma előadása szintén pompás volt és zúgó tapsokat szerzett az előadó kisasszonynak. A műsor utolsó száma *Németh* Zsiga kuplé-előadása volt. A kuplék zenélt *Zerkovitz* Rudolf szerzette és ő is kísérté az előadót, aki pompás humorral adta elő a kuplékat, amelyeknek szövegét ő szerzette.

A pompásan sikerült hangversenyt tánc követte, amely a kora hajnali órákig tartott, mindvégig pompás hangulatban, a rendezőbizottság dicsőreire.

Urasszonyok: Özv. *Török* Lajosné, *Dörner* Emliné, *Hatty* Adolfné, *Finta* Lajosné, *Katona* Béláné, *Bakonyi* Károlyné, *Péterffy* Andorné, *Rizel* Józsefné, dr. *Posgay* Istvánné, *Boros* Vidáné, *Kocsis* Janosné, *Gutta* Józsefné, *Kirnbauer* Lajosné, *Simonffy* Aladárné, *Gelbinyi* Ernőné, *Schor* Lajosné, *Scherhag* Ernőné, özv. *Boros* Bérinné, *Stancz* Lajosné, *Nachtnébel* Odónné, *Sarlot* Domokosné, *Szathmáry* Jánosné, *Sztankovits* Miklósné, *Deutsch* Adolfné, özv. *Skrenka* Lajosné, *Horváth* Imréné, *Szabó* Józsefné, *Gross* Mihályné, *Verzár* Istvánné, *Szakolczay* Lajosné, *Zerkovitz* Lajosné.

Leányok: *Török* Vilma, *Török* Aranka, *Simon* Karolin, *Farkas* Vilma, *Bedrich* Ida, *Bakonyi* Ella, *Varga* Béla, *Boros* Zsuzsanna, *Gutta* Ilonka, *Boros* Emma, *Nachtnébel* Böske, *Sarlot* Fanny, *Skrenka* Emil, *Szathmáry* Ilonka, *Szathmáry* Erzsike, *Horváth* Irán, *Szabó* Margit, *Probst* Böske, *Verzár* Margit.

A városi notabilitások közül jelen volt: *Sztankovics* Miklós, *Hegedüs* László, *Szabó* Ernő főfelügyelő, *Kocsis* Lajos, *Virág* Lajos, *Hajek* Rezső, *Katona* Béla, *Farkas* Ernő.

(=) A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egyesületének aradi fiókja ma a *Fehér Kereszt* nagytermében táncal egybekötött hangversenyt rendezett, amelyen Aradváros előkelő közönségének színe java jelenvolt. A hangverseny első száma *Shuster* József színházi másodkarmester hegedűjátéka volt, amelyet *Szalay* Aranka kísért zongorán. A nagyhatású zeneszám után *Wlassák* Vilma ragyogó énekművészetét a *Loyereley* című dal előadásában. Sz. *Rontai* Boriska nagy temperamentummal adta elő a panama kuplét. A művészi előadást zajosan megtapsolták. *Leövey* Leó és *Szathmáry* Árpád szintén kitűnően sikerült humoros jelenetekkel szerepeltek. Végül *Szathmáry* Árpád egymaga adott elő egy két felvonásos darabot. A hangversenyt tánc követte, amely a kora reggeli órákban ért csak véget. Jelen voltak:

Asszonyok: *Fless* Andrásné, *Gruber* Lászlóné, özv. *Veér* Jánosné, *Polgár* Mórné, *Pálffy* Józsefné, *Török* Józsefné, *Jahi* Henrikné, *Kürthy* Józsefné, *Fritz* Ferencné, *Rózsa* Gézáné, *Falts* Andrásné, *Georgiadessz* Józsefné, *Gintner* Ádámné, *Lambert* Gyuláné, *Sütő* Istvánné, *Moravék* Eleménné, *Nádasdi* Józsefné, *Kalmár* Istvánné, *Szilágyi* Mihályné, *Mis-téth* Sándorné, *Fekete* Jánosné, *Krüllik* Rezsőné, *Kardos* Jakabné, *Kröger* Adolfné, *Mayerhoffer* Adolfné, *Falus* Nándorné, *Kakujai* Hugóné, *Kubics* Józsefné, *Kisfaludi* Fülöpné, *Gedeon* Károlyné, *Kisfaludi* Péterné, *Weber* Károlyné, *Gogg* Jánosné, *Seress* Andrásné, *Tumó* Lajosné, *Nagy* Jánosné, *Weil* Károlyné, *Kállay* Miksáné, *Schubert* Ferencné, *Szathmáry* Árpádné, *Leövey* Leóné, *Gedeon* Józsefné, *Szilágyi* Györgyné, *Oláriu* Juszinné, *Falcsán* mosné, *Gusz* Antalné, *Ungvári* Györgyné, *Nyári* Csatlárné, *Tokay* Istvánné, *Kiss* Andrásné, *Tilgner* Árpádné, *Popovits* Ferencné, *Révész* Henrikné, *Szalay* Mórné, *Benedek* Andrásné, *Neu-*

man Józsefné, Nucz Jánosné, Schwoffer Edéné, Kaiser Lipótné, Müller Andrásné, Banyik Istvánné, Lenkey Janosné, Gömöri Norbertné, Szili Sándorné.

Leányok: Wlassák Vilma, Zalay Margit, Wlassák Ida, Zalay Aranka és Eisz, Hudák Katalin, Kristó Irén, Taubner Etelka, Kalmár Mariska, Nádasdi Kriszta, Nádasdi Aranka, Klüger Mariska, Csurgay Ilona, Kakulal Etelka, Dömer Ilona, Kisfaludy Berta, Grog Janka, Verzár Ilona, Martini Ancl, Bagi Juliska, Tóth Gizella, Fényes Klárka, Gusz Mariska, Popovics Anuska, Kosár Margit, Falvai Róza, Nuc Ilona, Kadinczki Aranka, Kadinczki Erzsé, Györi Rózsi, Szili Juliska.

A notabillsek közül ott voltak: *Tedeschi* Viktor védnök, *Müller* Károly, *Nagy* Sándor orsz. képviselők, *Varjassy* Lajos polgármester, *Pásztély* Sándor kamarás, kapitány, *Prihradny* kapitány, *Jó* Aladár ezredorvos, *Löcs* Részó, *Vass* Gusztáv, stb.

(=) Az aradi Petőfi-asztaltársaság táncmulatsága. Az aradi Petőfi-asztaltársaság március 15-én este fél 8 órakor a városligeti vendéglő összes hely ségeiben műkedvelői diszlocadással egybekötött jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. Színrekerül Vidor Pál Ingenyélők c. népsziműve. Előadás előtt allegorikus kép, Petőfi „Talpra magyar” jának hatása. Az allegóriához a költeményt Károly József írta.

(=) Vasárnap, március hó 15 én az ipartestület összes helyiségeiben nagy álarcos bál lesz. Belépti díj: álarcosoknak 1 korona, nem álarcosoknak 1 kor. 60 fill. Karzat 60 fill. Kezdeté esti fél 9 órakor.

Barabás Béla bárósága.

Nem fogja elfogadni.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Egy szűkszavú távirat alapján megemlékeztünk már arról a beszélgetésről, amelyet egy nagyváradi hírlapíró folytatott a Reichsrath egyik Nagyváradon időző tagjával, *Bährenreiter* képviselővel. *Bährenreiter* a cseh radikális párt egyik oszlopos tagja, aki azt mesélte el az újságíróknak, hogyan vélekednek Ausztriában Barabás Béláról.

— Barabás Béla — mondta a cseh képviselő — egyike a legkedvesebb embereknek. Minálunk Ausztriában nagy népszerűségnek örvend. Igaz, nem mindig volt ez így. Évekkel ezelőtt Barabás Bélának a neve egyértelmű volt a rebelliskedő demagógia fogalmával, de mióta Barabás Béla belátta, hogy ez az irány nem vezet célra és velünk a barátságot fenn kell tartani, azóta Barabás Béla minden alkalmat megragad, hogy kifejezze a velünk való együttműködés szükségességét — azóta általánosan szimpatikussá vált Barabás Béla neve odahaza nálunk Ausztriában.

— Tudnak önök arról a hírről — kérdezte a hírlapíró, — hogy Barabás Béla állítólag nem sokára kitüntetését kap?

— Oh igen — felelte a cseh képviselő.

— Hallottunk erről és pedig nagyon pozitív formában. A multkor mondta a Reichsrath folyosóján *Weiskirchner*, a Reichsrath elnöke, hogy Barabás Béla legközelebb bárói címet fog kapni szolgálati jutalmául. *Weiskirchner* igen befolyásos ember, kitűnő összeköttetései vannak udvari körökben, úgy, hogy ez a hír feltétlenül komoly és leghivebben magyarázza meg azt a szimpiatiát, amelyet Barabás Béla udvari körökben kivívott magának.

Eddig tartottak *Bährenreiter* információi, amelyek — bárhonnan eredjenek is, — teljes tájékozatlanságot árulnak el. A legjobb és legmegbízhatóbb forrásból, magától Barabás Bélától tudjuk, hogy sem báróságról, sem másfajta kitüntetéséről szó sem lehet. A reichsrathi kép-

viselő nyilatkozatának azon része, amely Barabás népszerűségéről szól, megfelel ugyan a valóságnak, a báróság kérdése azonban csak annyiban, hogy udvari körökben, a királyhoz teljesen közelállók között, talán szó eshetett róla. De a király nagyon jól tudja, hogy Barabás nemcsak nem vágyódik a kitüntetésre, de nem is hajlandó azt elfogadni. Az a demokratikus talaj, amelyből az ő nagysága kisarjadott, nem adhat életet arisztokratikus virágoknak. Barabás Béla nem akar több lenni annál, ami most: egyszerű polgárembernél. A király teljesen tisztában van azzal, hogy Barabás minden címet, minden rangot és minden kitüntetését egyszerűen visszautasítana. A legtöbb ember hiu, vagy gyenge lenne ilyesmire: ő azonban erősnek érzi magát s tudja, hogy minden címmel és rangnál több érdekességet és erkölcsi súlyt kölcsönöz neki az egyszerűség.

Egy, a kabinetirodában magas állást elfoglaló ur beszélte el Barabás Bélának, hogy a király annyira megkedvelte őt, hogy bármily kitüntetés szívesen adna neki. A felség azonban tudatában van annak az álláspontnak, melyet e kérdésben Barabás Béla elfoglalt s így a bárói rangról szóló h iradás csak kósza hírnek minősíthető.

Március idusa.

Fáklyásmenet és kivilágítás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Hatvanhatszadékkal a nagy március után még mindig épen, sértetlenül él a magyar nemzetben a nagy nap emléke. Most, a nagy március köv. 6 hatvanadik kis márciusban, amikor a lelkekben él még a gyakorlatban oly sokszor megcsufolt eszmé iránti lelkesedés, az egész ország egy szívvel-éllekkel ünnepli a szabadság napját. Ünnepeink még tudunk. De a hétköznapok gyakran rácsafolnak az ünnepnapokra.

(Kivilágítás és fáklyászene.)

Aradváros polgársága ma este kezdte meg az ünnepségek sorozatát. Este, ahogy besötétedett, a házak ablakaiban kigyultak az emlékezés lángjai. A főútvonal fényesen ki volt világítva. A nemzetiszín lobogók sokasága díszítette a bérpalotákat és középületeket.

Fél hét órakor vette kezdetét a zenés takarodó. Mintegy hatvan lámpavívő ifju haladt végig a Boczkó utcán, Asztalos Sándor utcán. Megkerülték a Szabadság teret és az Atzél Péter-utcán áthaladva, bejárák a főter mindkét oldalát, a Széchenyi, Batthyány, Fábrián-, Deák Ferenc- és Kápolna-utcákat. Közben egyre zengtek a hazafias dalok, melyekhez a vaggongyári zenekar szolgáltatta a zenekíséretet. A *Kovács* Vince által vezetett menethez tömegesen csatlakoztak a város polgárai, akik még a késő esti órákban is feltűnő nagy számmal jártak keltek a főtéren, a szepen kivilágított ablakokat nézve.

(A holnapi ünnepségek.)

A holnapi ünnepségek sorrendje a következő:

Réggel 6 órakor zenés riadó.

A városháza nagytermében délelőtt tíz órakor tartandó ünnepség sorrendje:

1. „Megnyitó”, mondja: *Károlyi* Gyula gróf, Aradmegye és Aradváros főispánja. 2. „Talpra magyar” dal, énekl a polgári iskola 250 tanulója. 3. Alkalmi költemény. 4. Ünnepi beszéd, írta és elmondja: *Krenner* Miklós dr. 5. „Kikkel még a földből”. Kuruc dal *Endrődy* Sándor és *Szentgály* Gyulától; énekl a polg. iskola tanulói. 6. *Varjassy* Lajos Arad szab. kir. város

polgármestere befejező beszéde. „Kossuth Lajos azt izente” . . . énekl a jelenlevők.

Az aradi tanintézetek is kivétel nélkül megünneplik a szabadság napját. Az állami tanítóképző intézet növendékeinek Eötvös önképzőköré *Keszler* Károly védőtanár vezetése mellett a gyakorlatiskolai növendékek bevonásával az intézet tornatermében rendez az ünnepséget, melyen a tanártestület minden tagja jelen lesz. A reggel 8 órakor kezdődő iskolai ünnep után a tanári kar és az ifjuság minden osztályának két-két képviselője *Láng* Mihály igazgató vezetésével részvesz a városházán megtartandó nemzeti ünnepen.

Az ünnepély után a közönség és a tanintézetek ifjusága és az egyesületek a városháza előtti téren gyülekeznek s innen a vértanu szobor elé vonulnak, ahol az ünnep második része lesz. A program a következő:

1. Kuruc dalok. Előadják az aradi Nemzeti Színház tagjai a színházi zenekar kísérete mellett.

2. Petőfi: Talpra magyar. Szavalja ifj. *Szathmáry* István polgári iskolai tanár.

3. A sajtószabadságról. Elmondja *Szudy* Elemér szerkesztő.

4. Hazafias dal. Előadják a színház tagjai a színházi zenekar kísérete mellett.

Este a színházban diszlocadás lesz, amelyen *Földes* Imre sziművét, a *Császári katonáit* adják elő.

Az aradi állami felsőbb leányiskola ma megünnepelte március idusát, hogy az intézet növendékei a város által rendezendő ünnepélyen is részt vehessenek. Az ünnepély az iskola énektermében folyt le. A „Hymnusa” eléneklése után az intézet igazgatója: *Gúta* József tartalmas beszédet intézett a növendékekhez, melyben méltatta a nagy nap fontosságát és jelentőségét és végül a tanulókat a haza iránti szeretetre és igazi hazafiságra serkentette. Utána az énekkar a „Talpra magyar” című dalt adta elő. Ennek eléneklése után *Kilényi* Irma VI. oszt. tanuló olvasta fel e célra készült, igen szép dolgozatát, melyben méltatta a márciusi ifjak és hősök hazafias szereplését. Ezt követte a „Honfi dal” eléneklése, végül pedig *Springer* Margit V. oszt. tanuló nagy vervevel szavalta el *Prém* József „Szabadság” című költeményét; befejezésül az énekkar a „Szózatot” énekelte el s ezzel a szép ünnepély véget ért.

HIREK.

Az első márciusi ünnep.

— Aradi visszaemlékezés. —

Arad, március 14.

Néhai *Prielle* Kornélia, a magyar színiélet egyik büszkesége írta az alábbi visszaemlékezést, mely főképp azért érdekel bennünket, mert *Prielle* Kornélia 1849. március 15 két Aradon élte keresztül s az akkori aradi ünnepségeit öröklíti meg a következőkben:

Szép március! Emléked, mint a tavasz első meleg sugára, szebb érzések virágait csalja ki a szunnyadó szívekből. Valahányszor rád emlékezem, csodálatos melegség fut át minden tagomon s úgy tetszik nekem, mintha egy másik nap emelkednék föl a multak távolában, sokkal szebb, sokkal ragyogóbb annál, mely a fejünk föött világít. És ennek a napnak a fénykoszorú közt egy átszellemült alak tűnik föl előttem: a halhatatlan költő, aki a magyar szabadság csalogánya volt s aki a sors különös szeszélyeinél fogva nevezetes szerepet játszott az én éle-

CSARNOK.

Miss Northcott völegényei.

Írta: Conan Doyle.

Angolból fordította: Vörös László.

Első rész.

Valóban egy tünhetne fel a dolog, hogy talán kissé elhamarkodva nyilatkozom, midőn szegény barátom, John Barrington Cowles halálát valamely természetfeletti ténykedésnek tulajdonítom. Most, midőn nyugodtan vizsgálom a dolgot, érzem, hogy ily állítás csak akkor lehetséges, ha azt kétségtelen bizonyítékok támogatják. Ennélfogva csupán ama körülmények egyeztetni, világos és rövid elbeszélésére fogok szoritkozni, melyek e szomorú esetet előidézték és az olvasóra bízom, hogy következtetéseit levonja. Talán egyikük-másikuk világot vethet majd a rejtélyre, mely előttem teljesen sötét.

Barrington Cowlessal akkor ismerkedtem meg, midőn Edinburghba jöttem, hogy orvosi tanulmányokat végezzek. Northumberland Street-i háziasszonyom, egygyermektele nővegy, nagy jövedelemre tett szert az által, hogy egyetemi hallgatóknak szobákat adott bérbe.

Barr. Cowlesnak véletlenül ugyanazon emeleten volt a hálószobája, amelyen az enyém s midőn jobban megismerkedtünk, egy kis szobát vettünk közösen bérbe s ott étkeztünk. Így aztán lassankint benső barátságot kötöttünk, melyet halála napjáig a legcsekélyebb félreértés sem zavart meg.

Cowles atyja ezredes volt a sipoy hadseregben, s már régóta tartózkodott Indiában. Fiát szép jövedelemmel látta el, de ezenkívül nem igen adta jelét atyaiszeretetének és csak ritkán s röviden írt.

Barátomat, ki maga is Indiában született s a tropikus égálynak megfelelő heves természettel bírt, nagyon sértette ez az elhanyagolás. Anyja már régen meghalt és nem volt az egész világon semmiféle rokona, aki ezt az ürt betöltötte volna. Így hát idővel egész szeretetével felém fordult, s végtelen vonzalommal viselteti irántam. Sőt midőn erősebb és mélyebb szenvedély vett rajta erőt, irántami gyöngédsége akkor is a régi maradt.

Cowles magas, karcsú fiú volt, olajbarna Welasquez arccal s értelmes fekete szemekkel. Ritkán láttam férfiut, ki képeesebb lett volna nők érdeklődését maga iránt felkelteni, vagy fantáziájukat lebilincselni. Beszédmodora rendesen álmátags s ernyedé volt, de ha a társalgás folyamán oly dolog került szóba, mely őt érdekelte, abban a pillanatban visszanyerte összes lelkesedését. Ilyenkor arcszíne megélenkült, szeméi felragyogtak és oly szónoki erővel beszélt, hogy egész hallgatóságát magával ragadta.

Mindeme előnye dacára magános, visszavonult életet folytatott, a nők társaságát kerülve s nagy szorgalommal tanult. Egyike volt azon évben a legelsőknél s bonctanból az első érmet, physicali működéséért pedig a „Neil Arnott” díjat nyerte el.

Ekkor történt találkozásunk vele, azzal a csodálatos, rendkívüli nővel, ki életének sorsát eldöntötte és titokzatos, rejtélyes halálát előidézte.

1879. tavaszán történt a skót királyi Akadémia megnyitásánál. Szegény barátom a művészet minden ága iránt szenvedélyes érdeklődéssel viseltetett s egy kellemes zenei akkord vagy egy izléses festmény egyaránt nagy gyönyört szerzett magasröptű lelkének. Elmentünk a képtárba s éppen a nagyteremben állottunk, midőn egy gyönyörű nőt pillantottam meg a terem másik oldalán. Soh'sem láttam még ily classikusan tökéletes szépséget. Valódi görög típus volt; magas márványfehér homlok, melyet elragadó széke fűrtök vettek körül, egyenes nemes mé-

szesü orr, vékony ajkak s gyönyörű kerek áll, amely mégis szokatlan jellemerőre mutatott.

E nőt Archibald Reeves, egy magas, barna joghallgató kísérte, elegáns, csinos fiú, kit fiatalon ismertem s ki egy időben minden egyetemi mozgalomban vezérszerepet játszott, de az utóbbi időkben keveset láttam és az a hír terjedt el, hogy nősülni készül. Társnője gyaníthatólag menyasszonya volt. Leültem a terem közepén álló pamlagra s kataloguson mögül lopva vizsgáltam a fiatal párt.

Minél tovább néztem, annál jobban lenyűgözött szépsége. Igaz, hogy termete kissé kisiny volt, de alakja tökéletesen harmonikus és oly jól tartotta magát, hogy csak mással összehasonlítva lehetett észrevenni, hogy a közepesnél valamivel alacsonyabb.

Mialatt így vizsgáltam őket, Reeves-t valamiért elhívták s a fiatal hölgy magában maradt. A festményeknek hátat fordítva, azzal töltötte idejét kísérőjének visszatérteig, hogy áttekintő szemlét tartott a társaság felett, mit sem törődve azzal, hogy legalább féltucat szempár szegeződik feléje, melyek tulajdonosainak érdeklődését szépségével és eleganciájával felkeltötte. Egyik kezével a képeket a közönségtől elválasztó vörös selyem zsinórt fogva, révedezve jártatta szeméit arcról-arcra, oly közböbösséggel, mintha csak a háta mögötti vásznakra festett alakokat vizsgálná. Hirtelen észrevettem, hogy pillantása áthatóvá és határozottá válik. Követtem az irányt, csodálkozva, vajjon mi keltette fel ily élénken érdeklődését.

John Barr. Cowles egy festmény előtt állott, gondolom egy Noel Paton-féle előtt. Profilját felénk fordította és soha sem nézett még ki ily előnyösen. Említettem már, hogy feltűnő szép ember volt, de e pillanatban valóban nagyszerű hatást gyakorolt. Nyilvánvalóan egy pillanatra meglepedkezett mindarról, ami körülötte történik és egész lelkével az előtte álló festmény szépségeinek szemléletébe merült. Szeméi ragyogtak s olivbarna arcán a lelkese des sötét pírja ömlött át. — Az ifjú hölgy a legnagyobb érdeklődéssel nézte mindaddig, míg csak Barr. Cowles egy lépést előre téve magához nem tért álmódosításból s hirtelen meg nem fordult, úgy, hogy szeméi találkoztak. A hölgy egyszerre másfelé tekintett, de barátom szeméi néhány pillanatra bámulattal szögöttek reá. — A festmény el volt feledve, s lelke ismét visszazárt a földre.

Mielőtt eltávoztunk, a hölgy még egyszer felénk tekintett és észrevettem, hogy barátom mindannyiszor hosszasan néz utána. Mindamellet nem tett addig megjegyzést, míg a szabadba ki nem értünk.

Csak midőn már kar-karba sétáltunk a Princess Street-en végig, akkor fordult felém e kérdéssel:

— Észrevetted azt a gyönyörű nőt a sötét toletben, fehér prémes köpenyvel?

— Igen, látam — feleltem.

— Ismered? (ndod ki ő? — kérdé hevesen.

— Nem ismerem személyesen, válaszoltam, de kétségkívül megtudhatok róla mindent, mert azt hiszem, jegyese annak a fiatal Archibald Reeves nek, kivel pedig barátságban állok.

— Jegyese? — kiáltotta Cowles.

— Nem is tudam, kedves fiam, hogy oly érzékeny vagy, miszerint az a tény, hogy egy leány, kivel soha egy szót nem beszéltem öt tedenben, férjhez megy, képes izgalomba hozni.

— Nem hoz izgalomba — felelél kényszeredett mosolylyal. — De mondhatom neked, Armitage, hogy soha, egész életemben senki nem gyakorolt rám oly hatást, mint e nő. Nem csak arcának szépsége okoz a, bár ez is tökéletes, de a karakter és az értelem, mely végigömlik rajta Remélem, hogy a férfi, ki nélül veszi, méltó hozzá.

— Nagyon érzélgősen beszélsz — j gyzém meg. Első pillantásra látni, hogy szerelemmel van dolgunk. Mindszámtal, hogy feliszgult szelle-

medet lecsillapítsam, rajta leszek, hogy megtudjak róla mindent.

Barr. Cowles előre is köszönetet mondott, s ezzel másról kezdünk beszélni. Sokáig egyikünk sem tett célzást a dologra, bár társam talán kissé álmódosabb és zavariabb volt a rendesnél. Már egészen kiment eszemből a jelenet, midőn egy napon a fiatal Brodie, ki másodunokatesivérem, titokteljes arccal megfogott az egyetem lépcsőjén.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

A zöldülő mező, erdő és rét, a nap melegítő sugara a tavasz végleges eljöttét jelentik.

Az idő kellemes, enyhe volta az embereket a szabadba szólítja. Csak hogy a városban lakó a korzóra, a falusi a földjére megyen, amelyben — feltéve, hogy a vetések a legszebb reményekre biztatják — nagyobb öröme telik, mintha nem a szántóföldjén, hanem a síma aszfalton sétálna.

Minthogy pedig ezidőszerint a kilátások többé-kevésbé kielégítőek, nagyon természetes, hogy ezen körülmény az áralakulás körül kifejezésre jut és így az irányzat ellanyhul.

— A gyulavidéki vasut állami kezelése. Kézel fél éve annak, hogy a gyulavidéki vasut anyagi helyzetéről ismétlődő kedvezőtlen hírek keringenek, de a hírek sohasem kerültek oly pozitív formában nyilvánosságra, hogy azok megbízhatósága tekintetében kételyek fel nem merültek volna. Hogy mennyire alaposak voltak a hírek, ezt a Budapestről vett értesülésünk megerősíti, mely szerint most már tárgyalások folynak a kereskedelemügyi miniszteriumban hogy a gyulavidéki vasutat állami kezelésbe vegyék át.

Hogy a tárgyalások minő eredményre vezetnek, azt megjósolni ma még korai, de ha a protekció döntő, melynek melegsága Magyarország, ez esetben az állami kezelés bizonyos és a magyar királyi államvasutak — egyes jövedelmező helyi érdekű vasutól eltekintve — ismét szaporodnak egy oly vonallal, mely a többi helyi érdekű vasut üzletkezelésével járó óriási deficitet is szaporítani fogná.

Az állami kezelés drága; ezt tudja mindenki, valamint azt is, hogy az államvasutak — magánosok kezében — a mai üzleti felesleg kétszerezését jövedelmeznék.

És ép azért ilyen vasut keresse más irányban a kibontakozást, oly esetben, midőn átmeneti nehézségek keletkeznek, mert azok leküzdése csak idő kérdése; itt tehát helytelen az eszköz, midőn a részvényesek érdekel is szóban forognak és azok mellőzésével úgy cselekszenek, mint beteggel, kit házi kezelésben gyógykezelné lehet és még is kórházba szállítják.

Egy alkalommal már megtudtuk, hogy ezen részvénytársaságnál a protekción kívül a rivalitás is tért hódított és hogy épen ezért tapasztalatlan tényezők bakiövésel igen gyakran észlelhetők.

Bizonyára akadnak az ideai közgyűlésen részvényesek, kik az üzletvitelnek részletes vizsgálatát fogják kérelmezni illetékes helyen s majd akkor fog kitudódni, hogy tulajdonképen hol a bibi.

Olcsó árak, nagy megtakarítás!!

Angol öltöny és felöltő szövet újdonságok megérkeztek a kizárólagos posztó gyári raktárba

Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17.

Angol női costum kelmék nagy választékban

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéháza motorállomás tö-
szomszédságában,
a Wanitsek-féle
házban.Fővárosi és összes
aradi lapok.Naponta kitűnő tejes kávé.
Kitűnő likőrökben nagy vá-
laszték.

Hideg és meleg büffé. — Reggelig nyitva.

Ma Erdélyi Tóni és fia
zenekara játszik.A t. közönség szives támogatását kéri
tisztelettel**Lukács Fülöp László**

kávész.

10

Elsőrendűdarabos-zsilvölgyi,
darabos-porosz,
darabos-angol
takaréktűzhely és kályha**Salon-köszén,**

porosz-sziléziai darabos,

porosz-sziléziai dió
Pirszén (Koksz)

száraz, jól kiégetett bükk

Vasaló-faszén,

lupényi, pécsi és osztrai

Kovács-köszén,

Magas hőfoku hazai

Tüzelő-köszénlegelősből árszámítás mellett, miniszteri
és főkapitányi rendelet szerint előírt plombázott
s pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz
szállítva**Kneffel Károly és Fia**

Szénosztálya

21

Andrássy-tér 14. sz.

TELEFON: 139.

106-1908. g. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.Arad sz. kir. város gazdasági széke a vá-
rosi tanács 6318-1908. számú határozata alap-
ján Arad sz. kir. város által építendő hatelemi
iskola építési munkálatainak biztosítására folyó
évi március hó 23-án d. e. 10 órakor a város-
háza földszinti termében zárt ajánlati verseny-
árgyalást hirdet.Az iskolák helye: Fürj-utca 5., Csutora-
utca 12., Mihály-utca 60., 61., Gizella-utca 10.,
Kovács-utca 17. és külhatár, szeretyházi dűlő.Az iskolák helye a városi mérnöki hivatal-
nál kitett térképen megtekinthető.Helyszíni rajz, tervek, munka mennyiség
és méret kimutató, vállalati feltételek a városi
mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt d. e.
9-12-ig és délután 3-6-ig megtekinthetők,
ugyanott megszereshetők az ajánlati költségve-
téseket is ivenkint 40 fillérért, valamint az aján-
lati lapok is.Ajánlatok csupán iskolánként, külön-külön
egy iskola összes munkáira fogadtatnak el.
Munka nemenkénti ajánlatok figyelembe nem
vétetnek.Versenyezni óhajtok felkértek, miszerint
a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállá-
lására vonatkozó szabályszerűen kiállított és
pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett
ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel együtt
közvetlenül vagy posta útján a kitűzött nap
délelőtt 10 óráig Aradváros gazdasági székéhez
annyal is inkább nyujtsák be, mivel a ké-
sőbbben érkezettek figyelembe nem vesszük.A versenyárgyaláson az ajánlatteők vagy
azok képviselői jelen lehetnek.Ajánlattevő köteles az ajánlati végösszeg
5%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpa-
pirokban bánatpénzül f. év március hó 23-án
d. e. 10 óráig a városi pénztárnál letenni, s a
letétjegyet ajánlatához csatolni.Ajánlat csakis a város által kiadott szab-
ványos ajánlati lapon és a munka mennyiségei
szerint kimutatási úrlapon egységes árakkal
tehető, megjegyezzük azonban, hogy százalékos
árengedménnyel vagy felülfizetéssel tett aján-
latokat figyelembe nem vesszük.Az ajánlatok borítéka a következő felírás-
sal látandó el: „Arad sz. kir. város gazdasági
székének” Arad.„Ajánlat a 106-1908. számú hirdetésben
kiírt iskola építő munkáira.”Az építkezés a felszólítás után azonnal meg-
kezdendő és az iskolák folyó év július hó 1-ig
tető alá hozandók és folyó év szeptember hó
15-ig teljes készen átadandók.Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni,
hogy a terveket és költségvetést, vállalati álta-
lános és részletes feltételeket a helyi viszonyo-
kat teljesen ismeri és magára nézve kötelező-
nek elfogadja.Ajánlattevők ajánlataikkal a közszállítási
szabály rendelet 25 §-a értelmében a végleges
döntésig kötelezettségben maradnak.Azon pályázók, a kik a szóban levő építési
munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel
nem bírnak, kötelesek már ajánlataikban ily
képesítéssel bíró megbízottat megnevezni ésannak képesítését igazolni. A versenyárgyaláson
kizárólag az Építőiparosok Országos Szövetségé-
nének tagjai vehetnek részt.Kikötetik, hogy az építésszek kizárólagos
hazai gyártmányu anyagot használhatnak és
magyar honos munkásokat alkalmazhatnak, a
mely kötelezettség egyik vagy másika alól in-
dokolt esetekben felmentést a belügyminiszter
ur adhat.Azon ajánlattevők akik ajánlatuk benyujtá-
sakor Arad város közönségével üzleti összeköt-
tetésben nem voltak, illetőleg ismeretlenek, tar-
toznak szállító képességüket és megbízhatóságú-
kat azon kereskedelem és ipar kamara bizony-
latával igazolni, a melyhez vállalatuk tartozik.Arad város közönsége fent tartja magának
a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekin-
tet nélkül az ajánlott árakra szabadon választ-
hasson.

Arad, 1908. március. 2.

A gazdasági szék.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
közönségnél, szűznél és szegélyeseknél, bedörz-
söléséppen használva.

Figyelmeztetés. Szűz, hirtelványok miatt
bevásárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekbe 1 K.-80, K.1.40 és K.2.-
és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. —
Főraktár: Török lézsef gy. gyűjteményből, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza a z „Arany országház”,
Prágában, Eliseo sztrázsa 5. sz.
Mindennapi ártárhely.

421

Készítette a Horgony-Pain-Expeller

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellá-
zását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

visszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

751

kastélyok villák, uradalmak, sanatoriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, kózsaságok és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskaik-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

A legjobb
fedélcserép
Politzer Jonás
cserépgyárában kapható
Magyarcsanádon (Csanád m.)
Posta, távirda és vasutállomás.

Lakás kiadó
Neuman-palotában
május hó elsejére a II-ik eme-
leten egy teljesen külön álló
utcai gargon lakás,
mely az Andrassy-térre néz, 2
utcai és 2 udvari szobából áll.
Bővebbet Dr. Kronstein Vil-
mos urnál, Andrassy-tér 21. I.
emelet. 1219

Vevők és bérbevevők
semmiféle jutalékot
nem tartoznak fizetni.

Colophon István
ügynöksége
Arad, Kölcsey-utca 3.,
vagy a városi kávéház.

Eszközöl szállodák, vendéglők,
földek, szőlők, házak bér- és ela-
dását, valamint borok és szeszes
italok eladását. — Ugyiszinte
amortisációs kölcsönök
a legolcsóbb kamattal melletti kies-
közlését előleg nélkül, ehhez csak
a birtokiv és telekkönyvi kivonat
kell. — Több emeletes magán- és
bérház 8—10%-ot jövedelmező, ol-
csón és kedvező feltételek mellett
eladók. — Pontos és lelkiismeretes
kiszolgálás. 881

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar éiclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg, — pompás képek!

Mesésen olvasó!

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre	6 K. — f.	Negyedévre	1 K. 50 f.
Félévre	3 K. — f.	Egy hónapra	— K. 60 f.

Aki a „Fidibusz“-ra legalább egy félévre
előfizet, ingyen kapja a díszes „Fidibusz-
naplár“-t.

Mutatványszámokat küld a kladóhivatal:
Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott,
elsőrendű, duggyökérzetű bor- és cseme-
gofaju 296

szőlő-oltványokat,
valamint gyökeres riparia portalis
szőlő-vesszőket

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és áraján-
lattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.
Telefon 229.

500 koronát

fizetek annak, aki
Bartilla-
fogvizének hasz-
nálatát mellett, üvege 70 ml. valaha is-
mét fogtájást kap, vagy a szája büzik
Bartilla A. örököséi, (E. Winkler)
Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható
Aradon mind a gyógyszerárban, külö-
nösen Földes Kelemennél, Deák Fe-
renc-utca 11. sz. és Rozsnyay Má-
tyásnál, Szabadság-tér. Kérjük min-
denütt határozottan **Bartilla-féle** fog-
vizet. Hamisítványok feljelentés. 161 di-
jaztatnak. 622

Veszek

uraságoktól használt nyári
és téli férfi-ruhákat, utazó-
bundákat, háló, ebédlő és
más butorokat 1441

a legmagasabb áron veszek és
eladok. Kivánatra vagy levélbeli
megbízásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.

(Izraelita templom épület.)

Kérem a cégre ügyelni!

A nagyérdemű közönség szíves tuda-
mására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kertelisége-
met, ugyiszintén a város legkitünőbb fe-
dett és villanyvilágítással ellátott teke-
pályámat is díszesen renováltattam és
azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. —
Tiszta saját termései borok. Első magyar
részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10
fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál.

Szőlő eladás!

Az apateleki határban,
a mokrai hegyen egy jó
karban levő, 2 kath. hold

termő szőlő

kolna és berendezéssel eladó.

Bővebbet

1249

Lázár Gyulánál,
Ternova.

Panaszosan (Flebile).
mf

Meg-til - tot - ták a szí - vem - nek, hogy té - ge - det sze - res - sen.

Hangjegy

szedést és nyomást bármely kivitelben elvállal a
legolcsóbb árak mellett

az aradi „Pospöki nyomda“
Városi és megyei telefon 266 sz. Batthyányi-u. 2 sz.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útimozdonyok, gőzcséplő-
gépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmívelő eszközök stb. stb.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

5887

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST V. VÁCI-KÖRUT 32.

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dróher sörfőzettel szemben.)

Ajánlja rendkívül nagy választéku élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszebb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 487

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weltzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek'ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 838

UTAZÓ

kerestetik,

ki százalék jutalékot kapna, az én ujon megnyitott gazdasági gépgyár bizományi raktáramhoz, ki az egész Magyarország és Erdélyben ismerős. Olyan ki különösen az aradi vonalon e szakmában be van vezetve később **fix fizetést** is kaphat. 989

Spira Mór,

petróleum nagykereskedő

Andrássy-tér 3. sz.

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagybecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beálltával raktáromat mindenemű bőrökkel felszereltem, melyből a legszebb és legjobb kivitelű 581

úri és hölgy cipőket

készítek,

miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

úri és hölgy cipész.

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat. 311

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyó kerítések, épület vasalások, görredőnyök napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vastasarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elkészíttetnek. 585

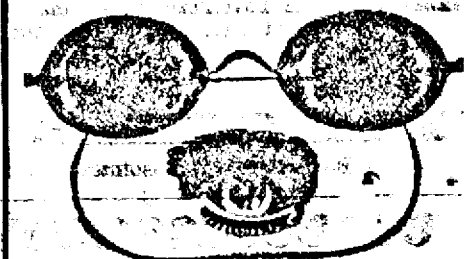
Nagy választék sirkertés mintákból természetesen nagyszámban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad, Andrássy-tér és Weltzer János-utca sarok

Mind és javít mindennemű órákat kiváló jóállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látszerket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnetek, orrcsipek és szemüvegek arany ezüst, nickel és tekerőbárá csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 248

Szemüvegek és orrcsipek orvosi rendellet szerint azonnali készíttetnek.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi KÁLLAI-típus „GLÓRIA” benzínmotorok és villanygyújtású benzínmotorcséplőkészletek esakis KÁLLAI motorgyárában Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be. 497

Teljes jóállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3—5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gépezetek eserebe vétetnek. Hírnemes „GLÓRIA” motoraink az egész országban a legkiválóbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár

Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék árjegyzékot kérni!

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. l. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsosai szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó. 501

Sok millió előkelő urhölgy használja

a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely szírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májleltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

281

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. n.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

vésnöki műtermet nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, rugganta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbélyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készíték:

monogramokat, cimereket, egyleti és sport-jelvényeket, zászló-szegeket, irás vésést és minden e szakmába vágó munkát 565

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.
vésnök.

Megérkeztek a bálí divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Ferry-utca sarkán, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb **ingek**, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, zsebkendők, harisnyák, stb. újdonságok kaphatók. Nagy választék hazai és angol divat-kalapokban. Nagy választék fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Divatújdonság francia és olasz **Illatszert különlegességekben.**

Xamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Nagy választék bálí toll és gaza legyezőkben.

Legyezők gyári áron alól adatnak el.

Olcso árak. Pontos kiszolgálás.

Videki megrendelések azonnal esztendőztetnek

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Példónye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást **háziilag kezeli**, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelötti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munkával ellátásával ki fogom érdemeim t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

471

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti **Bächer-féle**

acél-ekéket

tégl-acél eketes-
teket vásárolja.

Az ekéfejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának bizományi raktára

Aradon, József főherceg-ut 9. sz. (Gróf Porcia-ház.)

A Melichár-féle császár és királyi szabadalmazott

„Unicum Drill” sorvetőgép

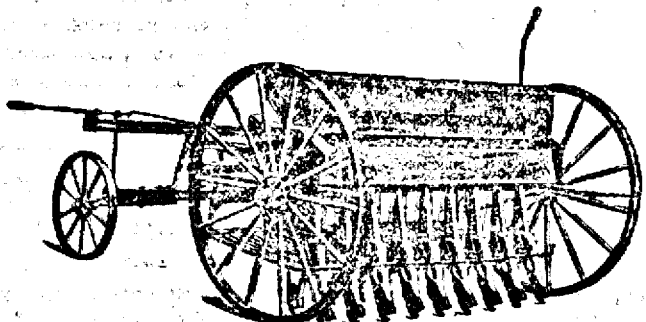
egy célszerű szerkezet, kevés vonóerő szükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az **első helyet** foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 30 000-nél több ilyen gép adatott el.

Melichár Ferenc

csász. és királyi szabadalmazott vetőgép gyárának bizományi raktára

Aradon,
József főherceg-
ut 8. szám

(Gróf Porcia-ház.)

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben.

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona.

241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós-féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fillér.

„Never” amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

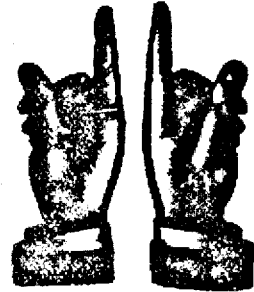
Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyezertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 23. sz., a Magyarhazai szobában.

TEA
SZEZON!

Legzamatosabb
TEA és RUM.

Vojtek és Weisz
drognerlájában
ARAD.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

**Épület- és műlakatos-
műhelyünket a Wesselényi-utca I. szám alá**

áthelyeztük, ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Épület-vasalások, takaréktűzhelyek és sűrítések a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.
Tisztelettel 17

Láng és Mayer.

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„AZOR“

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosiilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógyáru üzletekben.

Főelárusító hely: 31

WOJTEK ÉS WEISZ gyógyszertára nagykereskedő araknál Aradon.

Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

**Épület- és butorasztalos
műhelyemet**

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig **hálószobákat, ebédlők, bolti berendezések és irodai berendezéseket** a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 25

Tisztelettel

Mádai Gyula,
épület és butorasztalos.

**Gyorokon,
Fő-utca 54. számú
ház,**

melyben van egy 2 szoba, konyha, pince és minden mellékhelyiségből álló lakás, tágas présház és nagy kert, 2200 forintért

eladó szabad kézből.

Bővebbet 1236

Theucz Róbertnél,
Torontál, Ozóra.

**POROSZ
és
MAGYAR KÖSZÉN**

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46. 451 Telefon 46.

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásával járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használata után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre toilette könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecskéből kiszakítva, azaz az arcot, ha a hőség következtében az zsíros fényű lesz, letöröljük. Meglepő és gyors hatású.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

301

Arad, Szabadság-tér.

A KI SZÉP

AKAR LENNI,

használja egyedül a **Hajós-féle**

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot — varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenek kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: 241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá minden gyógyszertár, illaszerüzlet és drogeriában.

Telefon 566. m.

Alapított 1889. évben.

Várhol László
uri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Misericordia-palota a leányiskolával szemben.)
Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszereztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös áron kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

541 **Várhol László.**

**Némi gyakorlattal bíró,
szép írásu fiatal**

irodatisztet

keresünk. 1220

**Érettségít végzetek
előnyben részesülnek.**

Spitz Testvérek

fa- és terménykereskedők

Zám. (Hunyadmegye.)

MEGYEI TELEPHON 292

Scherhag Testvérek

virágcsarnok

ARAD, Andrassy-tér 18. szám.

Értesítjük a n. közönséget, hogy a **Scherhag J. és Keller Gy.**

virágüzletek

Scherhag Testvérek

ezég alatt folytatódnak, miért is kérjük a b. megrendeléseknél **Scherhag J.** utóda ezéggel nem összetéveszteni, mivel az meg lett szüntetve és az így címzett megrendelések a szokott gyors és pontos kivitelben nem eszközölhetők.

Tisztelettel

1065 **Scherhag Testvérek.**

TELEPHON 476. SZÁM.

**Vizvezeték-műhely
megnyitás!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a ma kornak teljesen megfelelő **vizvezeték berendező-műhelyt** nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vizvezetéköt, fűdőszobát, angol klozeteket, vizfűtés, acetelin és Benoid-felszerelést és vezetéket minden fajtájú szivattyukat, hőlégmotor-és szivattyuk javítását és készítését elvállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztosítékot nyújt tiszteit rendelőknek arra, hogy az elvállalt munkát szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm. 351

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását általában elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kérv.

kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szereelő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crém“

conserválja a lábbelit, ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és törékenynyé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

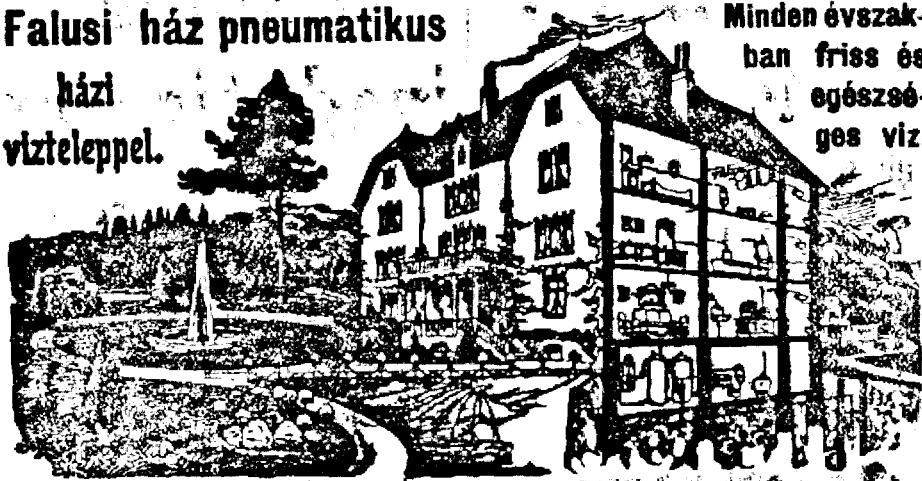
Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Falusi ház pneumatikus

házi vízteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálok. Felvételek a helyszínen.

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

NIGRIN legjobb cipőtisztítószer

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. Nigrin egészségi szempontból melegen ajánlható, mert Nigrin folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS. Mindenütt kapható. 6004

Vas-, fűszer- és gépkereskedésben, egyes fiu tanulóknak felvétetik.

Eladó szőlőoltvány.

Elsőrendű bor és csomoge fajú dus gyökérzetű fásoltvány, valamint sima zöldoltvány nagy mennyiségben kaphatók a legolcsóbb árban

HOLZEISEN JÓZSEF

szőlőbirtokos és szőlőoltvány termelő M-Pécska.

922

Sörcsarnok és kávéház átvétel.

Ujaradon

az uradalmi sörcsarnokot és kávéházat

március 15-étől átveszem

és figyekezetem lesz, hogy a közönséget a legjobban kiszolgáljam. Jó ételek és friss italokról gondoskodom. Havi kosztot jutányos áron adok házon kívül is. Kérem az igen tisztelt közönség nagybecsű pártfogását. — Tisztelettel

Riszterer Rezső,

bérlő.

1241

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

== SZÉNSAV-MŰVEK ==

ujonnan berendezve kártyán kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Úszó nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan leltékimerotes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/4 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Előrendű asztali víz.

Felvilágosítással készségesen szolgál.

Muschong-Buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Bárgyozsim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Úgyes helyi képviselők keresztetnek.

Óh jaj!

Megfojt az az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyákasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Krösz Géra, U. Kossuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyay J. örök, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerüzletekben. Vojtek és Weisz drogeriáknál.
Győrökön: Masnyik Dániel gyógyszerüzletében.
Magy.-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerüzletében.
Ó-Pécskán: Rokszin János gyógyszerüzletében.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerüzletében.
Szikszón: Püredy Ede örök. gyógyszerüzletében.

Faix Jacques

zongoraterme és készítési műterme

Aradon,

Satthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler elsőrendű gyárosok kitűnő készítményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi kölcsön-zongorák jutányos árak mellett.

Telefon szám 337.

Viola virágcsarnok

Aradon, Minorita-palota.

Igen tisztelt vevőink arról lesznek értesítve, hogy

Scherhag J. utóda

virágkereskedése beszüntetve lett és

VIOLA virágcsarnok

néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondunk és kérjük b. megrendelésükkel továbbra is megőszteni, melyeknek pontos kivitelezést mindenkor kezeséget vállalunk. 41

Sürgöny- vagy levélcímnek elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.

Telefon szám 601.

Arverés alá kerül e hó 19. napjának d. u. 3 órakor (Igazságügyi-palota 48-as számú szoba) a Gelin dülöben fekvő 31 és fél kis hold szántó-föld és tanya. Árverelni szándékozóknek felvilágosítással szolgál Bánfi Sándor ur, az Aradi Polgári Takarékpénztár könyvelője. 1260

Hetenként

50 koronát

vagy

50—60% jutalékot

adok annak, aki pompás élvezeti cikkeimnek és világhírű cégemnek képviselőjét elvállalja. A képviselőt mint mellékfoglalkozás is átvethető.

Szakismeret nem szükséges.

Ne mulassza el, tehát senki eredeti mintát és árjegyzéket kérni

Hruby Antal cégtől

Müglitz (Mähren.)

Több mint 25 év óta elismert leglocoőbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kősmű, rövidára és lebornemű üzlete

a „kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám (Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak: vásznak, divatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztük, harisnyák, cipők, gyermek ruhák, női és férfi ingek, nyakkendők, ágyszerítők, paplanok, esőernyők, stb. 515

Leglocoőbb bevásárlási forrás!

Földbirtokosoknak alkalmas

nagy uri ház,

nagy magtár, borpince, istálló s hozzá tartozókkal szabad kézből

eladó.

Bővebbet 939

Tökölly Imre-utca 40. sz.

Szőlőjtványok: hiányok pótlására 2 éves dús gyökérrel, zöldojtással készítve ezre 100 frt. — Telepítésre gyökerező zöldojtvány ezre 80 forint. Telepítésre sima zöldojtvány ezre 45 frt.

Fásjtványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibá- val, eredeti biztosítással ezre 45 frt. Mind Ripária- portálisra ojtva a következő fajokban: **Fehér bortajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézestehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. **Vörös bortajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. **Csemegésjtek:** fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária- portális I. oszt. 8 frt, sima Ripária-portális II. oszt. 3 frt, gyökerező Ripária-portális I. oszt. 16 frt, gyökerező Ripária-portális II. oszt. 10 frt, gyökerező 2 éves gyökerező 18 frt. **Hazai nemes vöröszők** sima 4 frt a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Először az ár ¼ részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 kor., siller 50 kor., vörös 60 korona. 1232

SZÉKELY I. JÓZSEF Gyöngyös (Hevesmegye), Szent Urbán templom.

1226.—908. közig.

Pécskai Járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Forraynagyratosi körjegyzői állás választás utján betöltésére határidőül 1908. évi március hó 31-ik napjána délelőtti 10 óráját F.-N.-Iratos község házához kitűzöm.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetőleg az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt minősítésüket és eddigi működésüket is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám a választást megelőző napig nyújtsák be.

Figyelmeztetem a pályázókat, hogy a forraynagyratosi körjegyzőség szervezeti változás előtt áll — amennyiben a körjegyzőségnek szervezett segédjegyzői állásnak Nagyvarjas községbe való kitelepítése van tervbe véve. A kitelepítendő segédjegyző a párhuzamos anyakönyvek vezetésén kívül oly közigazgatási teendővel is meg fog bízni, a melyeknek elintézése a község gyakori és sürgős szükségleteit képezi.

A magánmunkálatokból és járlatkezelésből Nagyvarjason befolyó jövedelmek a segédjegyzőt illetik s e tekintetben a megválasztandó körjegyző utólag semmiféle igénynyel fel nem léphet.

Pécska, 1908. évi március hó 10-én.

1269

Senk Ferenc, főszolgabíró.

Zálogtárgyakról

zálogcédulákat, brilliáns és gyémánt köveket, tört aranyat veszek.

Születési, névnap, nász és menyasszonyi ajándékok

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban

rendkívüli olcsó árak mellett kaphatók.

Farkas J. Streicher

Arad, Tökölly-tér I.

Lakás kiadó!

Zrinyi-utca, népkönyhá-
épület I. emelet

5 utcai szoba

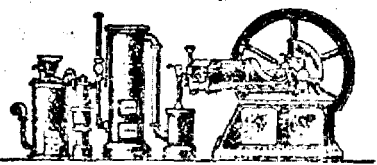
1908. május 1-től

kiadó.

Bővebbet Neuman-iroda,
Széchenyi-utca, 1270

Legbiztosabb és legteljesebb üzemelő!
Előrendő gyártmány! 5861

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

Antraitt, koks, valamint faszén-tüzelésre egyaránt alkalmas!
Leglocoőbb és legszabályosabb üzem!

Legmesszebbmenő !! SZAVATOSSÁG!!
Üzemeltetés körülből 1—2 fillér ára
↳↳↳ Ióronként. ↳↳↳

Állandóan raktáron: Nyersolaj és benzín motorok, lokomobilok és cséplőszerelvények.

ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!

DÉNES B. motor-specialista BUDAPEST,

Iroda és raktár: V., Lipót-körút 15.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Tavaszi újdonságok megérkeztek!

Visszatérve bevásárlási utaimról, tisztelettel adom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy

női- és férfi-divat üzletemet

legizlésebben megválasztott árukkal szereltem fel. Színes és fekete costum kelmék, felette szép francia delainek, angol blouse zeffirek, cretonok, voialok, házi ruha és pongyola kelmék, színes kelme vásznak, piétek. Nagy választék blousse és ruha selymek. Továbbá csipkék, aplikációk és zsinór diszek, schine szalagok, gummi és selyem övek. Czérna és pamut vásznak. Női és férfi fehérműek, törülközők, kávé és damaszt készletek. Szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítők, bútor szövetek, s több itt fel nem sorolható cikkek, melyek mind ujonnan érkeztek.

Fegyházban kötött harisnyák!

Kiváló tisztelettel

Jankovits György, Forray-utca 2.

Pontos kiszolgálás!

Elv kevés haszon, nagy forgalom!

1273

Egyházi dolgok és papi reverendák készíttetnek!

Maradék vásznak leszállított árban!

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ

1. osztályú hashajtó!
 Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő forrása
 Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

5962

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, átt. vérbőség, májbajok és tulságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogáriakban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. — Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő igazgatósága
 Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes félruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
elegendő, csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20.— K.-ért, szilvagy felöltözöket, turistalódit, selyemkangarót stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előzők, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőször árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

5952

Bella Stella

legjobb gummi óvszer

6 darab 2 korona

Földes Kelemennél, Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc alatt szüntetik az

indiai fogcseppek.

Egy üveg 70 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár 271

Földes Kelemennél Aradon.

Műhely áthelyezés!

Kenderesy és Paladics

épület- és butor-asztalosok

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

(Holm-ház.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint

üzletünket

a jelen kor igényeinek megfelelően berendeztük.

Elvállalunk épület, butor, portál, tróda és bolti berendezéseket a legdivisesebb és a leggyorsabb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltenek.

Tisztelettel

948

Kenderesy és Paladics.

Elsőrendű nyírvidéki evő és vető rózsaburgonya

egész waggonként és kicsinyben is legolcsóbb áron állandóan kapható

Herbstein Mór

lisztnagykereskedésében

1844

Szabadság-tér 10.

Legfinomabb kávéfajok.

Prima kókuszszir nagyban és kicsinyben.

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírvérsőperunk által Arany éremmel kitüntetve Páris 1900; Hamburg 1901; Berlin 1903. 6—8 hét alatt 30 font bizás. Az ártalmatlanságért kezeség. Orvosiilag ajánlja. Szigorúan reálle — nem szőlőmosság. Számos köszöndírat. Egy doboz használati utasítással 2 ker. 75 fill. Posta utalvány vagy utánvétellel a portón kívül. Hiponikus intézet. 078

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 65., Kömigsgrabenstrasse 78.

Budapestben kapható Török J. gyógyszerárban Király-s. 2.

PREMIER KERÉKPÁROK

utalérhetetlenek!

A világ legversenyképesebb ege, amelyek évi termelése több mint 100.000 kerékpár.

Egyedül kapható:
HAMMER VILMOSNÁL
 ARADON.

5974

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszébb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becsés pártfogásért esedezik,

tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Új cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Báthlyány-utca 32. szám alatt egy a mai kor igényeinek megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, hol úgy a rendelések, mint kész munkák a legjobb minőségű anyagból, a legdivatosabban készülnek.

Ugyisint a javítások pontosan és azonnal készíttetnek.

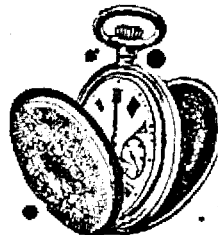
A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel

Márton György,

cipész.

Alkalmi vétel!

Gyönyörű

Gyönyörű Gyöngyóra

láncsal

csak 1 frt 70 kr.

80 000 drb. 1236

eladva, emiatt küldök egy gyönyörű, 36 óráig járó (nem 12 órás) Gloria ezüst Anker Romontoir órát valódi svájci szerkezettel, csinosan gravírozott kü sővel, másodpercmutatóval és szép aranyozott vagy ezüstözött láncsal, pontosan jár csak 1 frt 70 kr.

Továbbá ajánlok egy valódi aranyozott 36 óráig járó Anker-Romontoir elsőrendű schweici órát aranyozott láncsal 2 frt 50 krért minden óránál 3 évi írásbeli kezességét vállalok. Küldést utánvét mellett eszközöl:

S. KOHANE schweici órágyár — kivitelű háza
 Krakkau No. 42.

Számos köszöndíval és utánrendelés.
 Még nem felelő árutért a pósti visszaadom.

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan! Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan raktáron 754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementár gyárban

Mikakán.

Telefon 5—15.

Vároai iroda: Erzsébet-kört 37, I. sz.

96—1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék, mint csőd bíróságnak 1908. évi 8672. p. számú végzése következtében a Petrovics Aurél nagylaki ügyvéd csődtömeggondnok által képviselt Csanád-Palota és Vidéke keresztény fogyasztási szövetkezet közadós elleni csődügyében a csődleltár 1—1421. tételei alatt összeirt, és 12315 kor. 73 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: fűszerárak, vasárak, porcellán és üvegárak, rövidárak, üzleti berendezés és egyéb árak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagylaki kir. járásbíróság 1908-ik évi V. 60/1. számú végzése folytán Csanád-Palotán a községháza épületében levő üzlethelyiségben leendő megtartására 1908. évi március hó 23-ik és a következő napoknak délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenél oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fogtnak adatni.

Kelt Nagylakon, 1908. évi március hó 6. napján.

Ifj. Krizsán Fülöp,
 kir. bír. végrehajtó.

1250

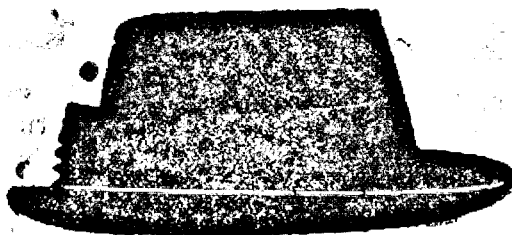
Alapított 1860.

MÜNZA

Állami távbeszélő 213.

Elsőrendű kalap, úridivat- és fehérnemű üzlete Aradon.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Figyelemre méltó!

Ajánlom, mielőtt tavaszi és nyári kalap szükségletét beszerezné a fővárosi minta szerinti kirakataimban levő legdivatosabb kalap újdonságaimat megtekinteni.

Elismert legjobb kalapok, szokatlan olcsó árak!

Szezonkalap szép divat színekben darabja kor. 3.—

Égysz könnyű kalap, szép színes patent szalaggal díszítve darabja kor. 3.90

Elegáns divat formájú kalap ábra szerint szép széles selyem szalaggal darabja kor. 4.50

171

Állami tisztviselők szállítója.

Saját termésű kitűnő
tisztán kezelt magyarádi
ó és pecsényeborok

egy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható

Winter Adolf

ügyvédnél 555

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

A csálai és barackai állami szőlőtelepek
igazgatósága Aradon.

Árverési hirdetmény.

A csálai és barackai állami szőlőtelepeken árverés útján eladásra kerülnek:

1. Barackán: 100 mm. Magyar kincs burgonya. 400 mm. rózsaburgonya.

2. Csálán: 400 mm buza, 200 mm, árpaszalma, 1 drb. hizlalt tehén, 1 drb. hizlalt három éves bika, 4 drb. kisejtezett igasló, 5 mm. burgonya.

Az árverés Barackán f. é. március hó 30-án d. e. 9 órakor, Csálán f. é. március hó 31-én d. e. 9 órakor tartatik meg.

Alantírt igazgatósághoz az árverést megelőző nap déli 12 óráig írásbeli ajánlat is nyújtható. Az ajánlathoz az ajánlott összeg 10 %-ka bánatpénzül melléklendő. Elkészve vagy bánatpénz nélkül benyújtott és nem az igazgatósághoz címzett ajánlatok, szintugy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1908. évi március hó 13-án.

A csálai és barackai állami szőlőtelepek igazgatósága.

1264

300.000 darab

I. rendű tölgy

SZŐLLŐKARÓ

eladó.

1262

Martics István,

Muszka-Magyarád.

Zálogtárgyak elárverezése.

Közhirre tétetik, hogy az összes, 1908. február hó végeig lejárt tárgyak, melyek a kitűzött határidőig ki nem váltattak,

1908. április hó 8-án d. e. fél 9 órakor
ékszerek, ingók és ruhaneműek

nyilvános árverés útján, egy hatósági kiküldött jelenlétében, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak. A mely árverésre a résztvenni szándékozó közönség teljes tisztelettel meghivatik. 1261

Farkas Streicher J.

zálogkölcsonintézete,

Aradon, Lázár Vilmos-utca.

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel értesítöm a nagyérdemű közönséget, hogy a

**zsigmondházi Petőfihez címzett
vendéglőt kerthelyiséggel
f. évi március hó 15-én átveszem.**

A n. é. közönség részéről a múltban reám ruházott bizalom és támogatására hivatkozva, a jövőben is főtörökvésem leendő, hogy annak jóindulatát kitűnő ételek és tiszta italok nyújtása, valamint gyors és figyelmes kiszolgálás által kiérdemeljem. Számos látogatást kérve vagyok teljes tisztelettel

Martini Mátyás,

vendéglős.

1257

Meghívó.

Az „Általános fogyasztási és termelő szövetkezet“

folyó hó 29 én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza kistermében

rendkívüli közgyűlést tart

a következő napirenddel:

1. Beszámoló.
2. Az alapszabályok módosítása olyan értelemben, hogy a szövetkezet $\frac{1}{4}$ évenként beszámoló gyűlést tartson rendkívüli közgyűlés keretében.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése.

Felhívjuk a nagyon t. tagtársainkat, hogy közgyűlés előtt 3 nappal könyvecskéiket, amely belépő jegyül is szolgál, a szövetkezet irodájában bemutatassák, hogy ennek ellenében szavazati jegyeiket átvehessék.

Tisztelettel

Az igazgatóság.

1276

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy

Kossuth-utca 64. sz. alatt

egy

**épület- és butor-
asztalos-műhelyt**

nyitottam és elvállalok ebben a szakmába vágó mindennemű munkákat,

konyhaberendezéseket.

Nagy raktárt tartok polgári butorokból, Ugy szintén veszek mindennemű használt butorokat is.

Elvállalok mindennemű 1264

javitásokat

gyors és pontos kivitelben.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

Mikolás István.

50—1908. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagyhalmgyi kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. 490. számú végzése következtében, Dr. Pap Teodor ügyvéd által képviselt Brinda János pleskucai lakos javára, Krisztea Juon pojánai lakos ellen 138 kor. 08 fill. s jár. erejéig 1907. évi december hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 745 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: széna, szarvasmarha, kocsi és felülépitmény nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmgyi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 311/2. számú végzése folytán 138 kor. 08 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi szeptember hó 9-ik napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{4}$ % váltódíj és eddig összesen 125 kor. 69 fill. érben bíróság már megállapított költségek erejéig, Pojána községben, alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi március hó 17-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalmgy, 1908. évi március hó 3. napján.

Riedl Akos,

kir. bír. végrehajtó.

1286

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hívteljesen teljesen ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kerjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Am apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

AKINEK

ismeretség híján

házastársra, nevelőre, születvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vincsellőre, kertészre,	kulcsárra, gazdasszonyra szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre házmesterre, stb.-re van szüksége.
---	---

AKI

eladni kíván

butort, szongorát, bort, gyümölcsöt, abonát.	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	--

AKI

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterü- letet,	halászatot, telket, kocsit, lovat.
--	---

AKI

mindenestét vétel vagy bérbevétel czél-
jából keresel,

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban ér czélt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
kis hirdetési
rovatot használja.

Téglamesteri állást

keres javakorabeli férfi, a ki már
hasonló minőségben, 20 évi gya-
korrallal bír, úgy körkemence,
mint szabad kemencék kezelését
tökéletesen érti akár cserép, akár
téglából. Cim a kiadóban. 1247

Keresek

egy kezdő segédet vegyeskeres-
kedésembé, ki románul is beszél.
Brandeiss Henrik, Simánd. 1248

Ökleveles zongora tanítónő

elvállal órákat házban és házon ki-
vül. Gärtner Márkusné, Damjanics-
utca 1. 1044

Edelspacher-utca 9.

számu ház jó gyümölcsös kerttel
eladó. 1123

Eladó

teljes felszereléssel és jó karban
levő 6 lőerejű m. áll., 6 lőerejű
Garreth, 4 lőerejű Umrath gyárt-
mányu cséplő garnitúra Kaufman
Sándornál Arad, Boros Béni-tér 7.
szám. Ugyanott életbiztosítási ügy-
nők alkalmaztatnak. 1155

Krausz Paulin könyvkereskedé-

sében magyar, francia és német
divatlapok állandó nagy készlete.
Üzleti- és imakönyvek. 100.000 kö-
tetes kölcsönkönyvtár; modern an-
tiquarium. 995

Gyárfelosztásnál

vásárolt vétel folytán kiárúsítunk
valódi len levélpapírost selyempa-
pírral bélelt borítékkal, legdivato-
sabb alak és színekben 50%-al
a beszerzési áron alul. **Ingusz I.
és fia** könyvkiadóhivatala. 201

Eladó

méh-ducok és kasok, teljesen jó
karban levők és olcsók. Pörök
Gábor-utca 17. 1189

Modern

3 szobás lakás a Marosparton má-
jus 1-től kiadó. Értekezhetni dr.
Angel, városháza. 1221

Üzleti könyvek,

u. m.: strazzák, főkönyvek, stb.
gyári raktára. Ügyvédi nyomtat-
ványok teljes lerakata. Irodai fel-
szerelések legelőnyösebben szerez-
hetők be Kerpel Izó könyv- és pa-
pírkereskedésében, Aradon. 212

Motorok

cimű könyv tárgyalja alkatrészeit,
kezelését, üzemzavarok elhárítását
stb. Füzve 3., kötve 4 korona.
Megrendelhető Herczeg Lászlónál,
Aradi-utca 70., ajtó 7.

Egy teljesen jó karban levő

ház, melyben van négy szobás uri
lakás, azonkívül négy kis lakás,
évi jövedelme 1700 korona, elköl-
tözés miatt jutányosan eladó a bel-
bárosban, a Tökölly-tér közelében.
Tudakozódní lehet Prolich István,
Tökölly-tér sarkán levő fűszer üz-
letében. Ugyanott egy egész új
szalon garnitur eladó. 1223

Modern utcai 4 szobás lakás

a város legszebb helyén, május hó
elsejére, hirtelen elköltözés miatt
kiadó. Bővebbet a kiadóban. 1231

Keresek

egy 200—300 holdas földbérletet
azonnali átvételre, lakóházzal és
kellő épületekkel. Ajánlatokat ké-
rek „földbérlet“ jeligével Muszka,
Posterestante. 1242

Egy jó forgalmu szatőcsüzet

korcsmával eladó, esetleg haszon-
bérbe kiadó. Bővebbet Gáj, Csorda-
utca 9—10. sz. 1252

Gazdasági irnok,

földmives iskolát végzett, jó írásu,
alkalmazást nyer kunágotai gazda-
ságomban április 24-től. — Jelent-
kezhetni lehet helyben, Erzsébet-
körut 22., vagy a gazdasági inté-
zőnél Kunágotá-pusztán. 1189

Intelligens

őzv. urinónél jó házi koszt kap-
ható. Bővebbet Tökölly-tér 4. sz.,
ajtó 3.

Eladó

egy 4 lángu ebédő gázluszter, egy
nagy dugaszoló gép egy csinos
vaskályha, egy teljesen felszerelt
méhes, méhecskék nélkül ét 2 drb.
ászok boroshordó 50—70 hektoli-
teres, minden a legjobb karban.
Cim a kiadóhivatalban. 1251

Házvezetőnői

állást keres egy középkorú, ma-
gányos gyermektelen özvegy nő,
ki a háztartás minden ágában jár-
tassággal bír, helyben vagy vi-
dékre. Cim a kiadóban. 1258

Csinosan

butorozott külön bejáratu szép tá-
gas szoba azonnal kiadó. Batthyány-
utca 9. 1259

Szatőcs üzlet

kedvező feltételek mellett május
1-re bérbeadó. Értekezhetni Mikos-
Kelemen-utca 58. a háztulajdo-
nosnénál. 1263

30 éves uriaszony

ajánlja magát mint házvezetőnő,
kifogástalan a háztartásban. Pénz-
tárnoknőnek vagy elszámolásra
óvadékkal is menne. — Cim a ki-
adóban. 1265

Részvények

adás-vételét közvetíti
Strasser Győző. 1267

Eladó ménesi borok:

300 hltr új, 40 hltr ó asztali és
desszert boraimat eladom. Pince-
kezelés felhagyása miatt nagy hor-
dókkal berendezett ménesi és aradi
pincémet bérbeadom. Brunhuber
Kálmán, ménesi szőlőtulajdonos.
Lakás: Arad, Ferenc-tér 6. 1266

Egy jó karban levő

fűszer és rövidáru berendezés azon-
nal eladó Weisz Rudolf és Társá-
nál, Kovaszinc. 1271

Olcsó háztelkek

egészben és részbeni eladása Aradon,
közvetlen az államvasuti fűtőházak mel-
lett Zimándi utcában 2. szám alatt eladó
4 házhely üres telek, a Zsidótemető-utcá-
ban 3 telek 5—5½ koronáért négyszög-
öle, 400 négyszögöl nagyságban. Tervek
alólrottól megtekinthetők.

Sóltz Gyula,

Kiss Ernő utca 10., vagy Zsidótemető-utca
5 szám a att. 1186

Zárs vagy alkalmazott

kerestetik 1258

zöldfözeléktermény üzlethez;

de csak olyan ajánlkozzon, ki ilyen üz-
letben már működött és ilyen dolgok csoma-
golásával már foglalkozott. Keresztény fia-
tal ember előnyben részesül.

Ajánlatok: „Export“ cimén e lap
kiadóhivatalába kéretnek.

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák
megkötésére, használt harisnyákat meg-
feleltetésre. Készít mindennemű férfi női és
gyermekharisnyákat minden színben és
erősségben. Továbbá gamasnit, alsószok-
nyát, kezttyüt, gyermek-ruhát, alsó inget
és nadrágot trikót derekat, hálósapkát,
térdelegetit stb. 501

Amerikába kivándorlók, vala-
mint a helybeli és vidéki közönség
becses figyelmébe ajánlom

gyorsfényképeimet,

ugy mint arckép- és igazolványok-
ra, levelezőlapok, vizit, kabinet és
több más alakban előnyös ár mel-
lett eszközöltetnek.

Több évi tapasztalatom után
arra a fölfedezésre jöttem, hogy
állandó fehér, gyors és színtartó
színes képeket gyors eljárásom sze-
rint lehet előállítani olyan tiszta
kivitelben, hogy a legkényesebb
igényeket is kielégítik, bármilyen
borult időben sikerült színtartó
fehér képeket 10 perc alatt, színe-
zett 24 óra alatt, ezelőtti barna
gyors 5 perc. Mindennap nyitva.

Gyermekfelvételek minden időben, ünnep és vasár-
nap csak délelőtt.

Kiváló tisztelettel 1275

Flóruoz János

gyorsfényképező, Arad, Béla-tér.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő
mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetségben

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűkös különös figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógycipőket, melyek meggátolják a láb-
fejődést. Gyermekcipőknél, ugyancsak felnőtt-
cipőknél, a legújabb eredményeket örtem el, amit ezkoros
államerős tanult. Készítők a valódi amerikai for-
májú cipőket meg nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.